

Ansøgning om tilskud til studieturen til Nordsverige!

Birthe E. Silkjær og undertegnede har tilmeldt os turen og vil gerne søge om et økonomisk bidrag fra provstiet til denne meget spændende tur til Nordsverige og Samer-landet.

Fra planlægningsgruppens side kan vi hermed oplyse, at vi har fået pladser på turen, og ser frem til at møde alle de andre deltagere. Der regnes med, vi bliver 20 rejsende.

Som det ser ud nu, er 10 ud af stiftets 14 provstier repræsenteret – nogle med to eller tre personer. Derudover er der en deltager fra Århus Stift. Den fordeling er vi meget glade for, både fordi det indikerer, at der har været bred interesse, og fordi det giver mulighed for at nå bredt ud i stiftet med indtryk, når vi vender hjem.

Derfor søges provstiet om dette økonomiske tilskud på 5000,- til hver af os.

Venligste hilsner og tanker Birthe og Arne Silkjær.

Til: Frederikshavn Provsti (Frederikshavn.Provsti@km.dk), Peter Jessen (PEJE@KM.DK), Hjørring Nordre Provsti (hjoerringnordre.provsti@km.dk), Winnie Nørholm Rischel (WNR@KM.DK), Hjørring Søndre Provsti (hjoerringsoendre.provsti@KM.DK), Niels Christian Scheel Lassen (NCSL@KM.DK), Brønderslev Provsti (broenderslev.provsti@KM.DK), Lise Lundgreen (LLUN@KM.DK), Jammerbugt Provsti (jammerbugt.provsti@km.dk), Folmer Toftdahl-Olesen (FTO@KM.DK), Thisted Provsti (Thisted.Provsti@km.dk), Lisbeth Damgren (LDH@KM.DK), Sydthy Provsti (Sydthy.Provsti@km.dk), Line Skovgaard Pedersen (LSPE@KM.DK), Morsø Provsti (morsoe.provsti@km.dk), Mette Moesgaard Jørgensen (MEMJ@KM.DK), Aalborg Budolfi Provsti (aalborgbudolfi.provsti@km.dk), Jacob Køhn Andersen (JAAN@KM.DK), Aalborg Nordre Provsti (aalborgnordre.provsti@km.dk), Ole Rysgaard Madsen (ORMA@KM.DK), Aalborg Vestre Provsti (aalborgvestre.provsti@km.dk), Anna Døssing Gunnertoft (ADJE@KM.DK), Aalborg Østre Provsti (aalborgoestre.provsti@km.dk), Christian Bjørn Krüger (CBK@KM.DK), Hadsund Provsti (Hadsund.Provsti@km.dk), Carsten Bøgh Pedersen (CABP@KM.DK), Rebild Provsti (rebild.provsti@km.dk), Kristine Jersin (KRJE@KM.DK), Aalborg Stift (KMAAL@KM.DK)

Cc: Gurli Mose Pedersen (gurli.mose@gmail.com), Edith Vaihøj (edithvaihoej@gmail.com), Jørn Baandrup (baandrupaabybro@hotmail.com)

Fra: Helle Rosenkvist (HROS@KM.DK)

Titel: Studietur Nordsverige - tak + orientering

Sendt: 08-02-2024 13:11

Kære provstiuvalg.

I forlængelse af tidligere udsendte omtale af Det mellemkirkelige Stiftsudvalgs studietur til Nordsverige i juni 2024 vil jeg på planlægningsgruppen vegne dels sige tak for støtten fra flere af jer til at støtte en deltager økonomisk, dels orientere jer om, at turen er fuldtægt med 20 deltagere.

Det lykkedes at få en pæn geografisk spredning, så 10 ud af stiftets 14 provstier er repræsenteret med en eller flere deltagere, og derudover blev det muligt at få plads til en deltager fra Aarhus Stift. Det giver rigtig fine muligheder for at få udbredt erfaringer fra turen, så den kommer mange til gavn.

Nedenfor kan I se, hvem der deltager fra de forskellige provstier.

Venlig hilsen
Helle Rosenkvist

Sognepræst Helle Rosenkvist
Lindholm Sogn
Strubjerg 167
9400 Nørresundby
Tlf.: 21 19 94 76
Email: hros@km.dk

Provsti	Navn
	Helle Bundgaard Laursen
Frederikshavn	Vibeke Ankerstjerne Hansen
	Per Eilif Hansen
	Annette Vincentzen
Hjørring Nordre	Grethe Bork Kristoffersen
	Poul Moltsen
Hjørring Søndre	Lea Hoff Ringgård Lauridsen
	Edith Kristine Vaihøj (planlægningsgruppe)
Brønderslev	Anette Vest
Jammerbugt	Birgit Morsing Madsen
	Gurli Mose Pedersen (planlægningsgruppe)
Thisted	

Sydthy	Line Skovgaard Pedersen Herdis Damgaard Andersen
Morsø	Arne Silkjær Birthe Elvine Silkjær
Aalborg Budolfi	
Aalborg Nordre	Helle Rosenkvist (planlægningsgruppe)
Aalborg Vestre	Irma Christensen
Aalborg Østre	Anne Marie Arre Peter Venø
Rebild	
Hadsund	
Uden for Aalborg Stift	Kirsten Stoklund Larsen (emerituspræst fra Aarhus Stift)

Til: Morsø Provsti (morsoe.provsti@km.dk)
Cc: Kristian Roesen (Roesenfam@mail.tele.dk), Jørgen Paaske (paaske53@gmail.com), kallestrupa@gmail.com (kallestrupa@gmail.com), gitte75m@gmail.com (gitte75m@gmail.com), annyehn@gmail.com (annyehn@gmail.com)
Fra: Vejerslev Sogns Menighedsråd (8703) (8703@SOGN.DK)
Titel: Att. Provstiudvalget: Honorar til MR-medlemmer.
Sendt: 26-01-2024 21:00

jvf. Provstiudvalgets svar på vores henvendelse angående honorar til MR-medlemmer.

"Der henvises til enten at bruge skattefri omkostningsgodtgørelse eller den allerede eksisterende model, hvor kasserere får 3% af de første 200.000 kr. af ligningen + 1% af udgifterne. Der fratrækkes 25% ved bogføring ude, 50% ved bogføring og løn ude og 70% hvis alt er ude. Formænd, kirkeværgere og kontaktpersoner får 30- 50% af kassererlønningen efter menighedsrådets beslutning."

Så vidt jeg kan finde ud af i vejledning

<https://stiftsjura.dk/vejledninger/menighedsraad/honorar-og-skattefri-godtgoerelse>

Honorar og skattefri godtgørelse

Juridisk Afdeling i Aalborg, Aarhus og Viborg stifter har udarbejdet denne vejledning, der beskriver reglerne for honorar og skattefri godtgørelse og hvilke forhold, menighedsråd skal være særligt opmærksomme på.

stiftsjura.dk

og i Menighedsloven

§8

1. **Stk. 5.**

Menighedsrådet kan beslutte at tillægge formanden honorar. Honorar kan dog kun tillægges formanden, såfremt denne er valgt medlem af menighedsrådet. Formanden er forpligtet til at modtage honoraret. **Størrelsen af honoraret skal godkendes af provstiudvalget.**

§9

2. **Stk. 6.**

Størrelsen af et eventuelt honorar til kirkeværgen, kassereren og kontaktpersonen skal godkendes af provstiudvalget. Honorar kan dog kun tillægges kontaktpersonen, hvis denne er valgt medlem af menighedsrådet.

Så er det alene størrelsen af honoraret, som Provstiudvalget skal godkende. Det er Menighedsrådet, der træffer beslutning OM der skal udbetales honorar.

Jeg ser frem til, at det behandles på provstiudvalgsmøde. Vi ser gerne, at der kommer en egentlig retningslinje/rammebeskrivelse, som gælder for alle Menighedsråd i Provstiet.

Med venlig hilsen
Anny Nielsen
Fmd. Vejerslev sogns menighedsråd
tlf. 2711 2907

Honorarer til ikke-ansatte ved menighedsrådene i Thisted Provsti (gældende fra 2022)

Honorarer kan udbetales til ikke-ansatte efter nedenstående, der er godkendt af provstiudvalget.

Honorarer er skattepligtige og skal udbetales som en del af driftsrammen.

Honorar kan udbetales til formand, kontaktperson, kirkeværgen og kasserer. Det er menighedsrådet der har kompetence til at beslutte om disse skal have honorar eller ej. Beslutningen om honorar besluttet for en menighedsperiode. Beslutningen føres til protokol og meddeles provstiet, så beløbet kan udmøntes via driftsrammen. Såfremt honoraret overstiger nedenstående takster, skal størrelsen godkendes af provstiet.

Formanden er forpligtet til at modtage honorar, såfremt menighedsrådet besluttet dette. Det er kassereren og kontaktpersonen ikke. Kontaktperson kan kun modtage honorar, hvis denne er valgt medlem af rådet. Hvis præsten vælges til kontaktperson, har denne krav på et løntillæg. Dette forhandles via Stiftet.

Formand:

For menighedsråd med valgte medlemmer (inkl. formand, men ekskl. præste- og medarbejderrepræsentant)

0-5 medlemmer: kr. 10.000

5-10 medlemmer: kr. 12.500

10-15 medlemmer: kr. 15.000

Menighedsrådet kan stille PC og printer til rådighed til formanden.

Menighedsrådet betaler samtidig for forbrugsstoffer til printer.

Kontaktperson:

For menighedsråd med fastansatte på 8 timer og derover

0-5 ansatte kr. 7.500

6-10 ansatte kr. 9.000

11- og derover ansatte kr. 15.000

Kontaktpersonens honorar kan aldrig overstige formandshonoraret.

Kirkeværgen:

Grundløn kr. 2.500

Tillæg pr. kirke kr. 1.000

Tillæg pr. velfærdsbyg. kr. 1.000

Tillæg pr. sognehus kr. 1.000

Kasserer (valgt):

For menighedsråd med valgte medlemmer (inkl. formand, men ekskl. præste- og medarbejderrepræsentant)

0-5 medlemmer kr. 2.500

6-10 medlemmer kr. 3.500

11-15 medlemmer kr. 5.000

Der gøres opmærksom på, at der **i stedet for et honorar** kan udbetales en **skattefri** godtgørelse til dækning af udgifter, som modtageren afholder på rådets vegne. Godtgørelsen **må ikke overstige** satserne, der er fastsat af skatterådets satser er pt. til dækning af udgifter til telefonsamtaler og internetforbrug max. kr. 2.400,00 pr. år samt til administrative omkostninger fx kontorartikler, porto og møder max. kr. 1.450,00 pr. år. Bruges skattefri godtgørelse i stedet for honorar, må det ikke overstige det af provstiudvalget fastsatte honorar.

Øvrige medlemmer:

De øvrige medlemmer kan efter regning få refunderet andel af telefon, it, kontorhold med max kr. 2.000.

Læs mere:

Bekendtgørelse om udbetaling af skattefri godtgørelse til ulønnede bestyrelsesmedlemmer eller til frivillige, ulønnede medhjælpere, der yder bistand som led i foreningens skattefri virksomhed.

<https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2018/1651>

Honorarsatser bør revideres hvert 4. år

Til: Anja Sidse Bindslev (ASB@km.dk)
Fra: Lars Balle (lb@arkv.dk)
Titel: SV: Dronetjek af Morsø Provsti
Sendt: 02-02-2024 10:35

Kære Anja

Tak for din mail – og tak for snakken omkring anvendelsen af droner til syn – hermed mine kommentarer:

Overordnet er anvendelsen af droner til besigtigelse af bygninger, som sådan en rigtig god ide, men jeg er dog bange for at vi "skyder lidt over mål" hvis de bliver anvendt til kirkerne på Mors – i hvert fald langt de fleste af dem.

Mange af kirkerne er små, og uden det skal lyde alt for "selvrosende" så synes jeg faktisk vi ser rigtig meget på vores syn, dels udefra men i særdeleshed også indefra ved besigtigelse af tagrum, tårnrum mv. Generelt er kirkerne på Mors godt udført når det kommer til inspektionsmuligheder (gode gangbroer, stiger, trapper mv.) og på den måde sikrer vi, at komme ud i alle hjørner. Langt de fleste utætheder i tagoverflader, opdages indefra (lysindfald) og ikke udefra. Ser man evt. en optagelse fra en drone, vil det – efter min mening – være meget svært at se om der er utætheder, eller manglende understrykning, som kan medføre til utætheder. Det samme gør sig gældende med blytage hvor det kan være svært at se hullerne udefra, men til gengæld er de ret tydelige indefra.

Der hvor dronen kan have sig berettigelse, er ved de lidt større kirker, som f.eks. Nykøbing Kirke, hvor der er mange murkroner mv. som nærmest er umulige at se nedefra, og ligeså indefra. Her kunne en droneoptagelse godt give mening.

Jeg synes at prisen på 10.000 kr. ex. moms for en "landsbykirke" som nok er den størrelse vi har flest af, er dyrt, for man kan jo ikke blot nøjes med "overflyvningen" én gang, men reelt hver 4. år i takt med vores syn. Det kan måske bedre betale sig ved eks. Nykøbing Kirke, men da den jo netop er istandsat på tag og murkroner, burde der ikke være nogle skader som skal opdages de næste mange år.

Summa summarum – jeg synes ideen er god, men investeringen er for dyr, set i forhold til udbyttet.

Det kunne være en løsning at man alene bestilte et "dronetjek" efter behov, såfremt vi på et syn vurderede at nogle områder skulle efterses, inden vi reelt kunne vurdere omfang mv. Ser man på Nykøbing Kirke kunne et "dronetjek" muligvis have givet et bedre indblik i den reelle stand på murkronerne, så man ikke først opdagede det når stilladset var oppe – havde man set det før, ville omfanget kunne medtages i et udbud, og dermed formentlig have været udført billigere.

Man kunne også overveje at Provstiet købte en drone (de koster typisk 5.000 – 10.000 kr.) som kunne benyttes ved særskilte besigtigelser. Mange droner kræver ikke certifikat, og de kommer ikke så højt op at det vil være risikabelt – blot en tanke 😊

Jeg håber ovenstående giver det svar PU søger, og skal noget uddybes må I endelig kontakte mig.

Med venlig hilsen

Arkitekthuset Vodskov A/S

Lars Balle

Bygningskonstruktør | Partner
Byggeøkonom MDB | Bygningssagkyndig
lb@arkv.dk
Tlf.: 9829 4266
Dir.: 4199 5001

Arkitekthuset Vodskov A/S – arkitektarbejde, bygherrerådgivning og meget mere...

Du kan læse om vores databeskyttelsespolitik [HER](#)

Fra: Anja Sidse Bindslev <ASB@km.dk>

Sendt: 18. januar 2024 15:46

Til: Lars Balle <lb@arkv.dk>

Emne: Dronetjek af Morsø Provsti

Kære Lars,

Vi har modtaget dette tilbud fra DroneTjek om at lave kirkesyn i provstiet.

Det har i dag været på PU-møde, og PU har besluttet, at de vil høre din mening ift. om det ville give mening at få foretaget i Morsø provsti ift. langtidsplanlægning. Vil du kigge det vedhæftede igennem og komme med din mening?

Med venlig hilsen

Anja Bindslev
Provstisekretær

Kirkegade 2, 1. sal
7900 Nykøbing Mors
CVR 21 27 10 04

Telefon: 97722030/30532030
Mail: morsoe.provsti@km.dk
EAN 5798000830509

Til: Morsø Provsti (morsoe.provsti@km.dk)
Fra: Inger Saaby (inger@saaby.com)
Titel: Sundby Sogns Menighedsråd Kirkegårdsvedtægter Lovgrundlag
Sendt: 12-02-2024 09:27
Bilag: Bekendtgørelse af lov om folkekirkens kirkebygninger og kirkegårde.Kirkegårdsvedtægter 1 pdf kopi.pdf; ATT00001.htm; Vejledning_om_kirkegaardsvdaegter-pdf.pdf; ATT00002.htm; PU's kompetence.png; ATT00003.htm; PU's kompetence 4.png; ATT00004.htm; Kirkegårdsvedtægter Sundby kirkegård. 2 pdf.pdf; ATT00005.htm; Kirkegårdsvedtægt_Sundby_Kirke_2024.docx; ATT00006.htm;

Provstiudvalget
Morsø Provsti
Kirkegade 2, 1. sal
7900 Nykøbing M.

morsoe.provsti@km.dk

Til behandling på møde i PU d.10-8-2023 havde Sundby Sogns Menighedsråd fremsendt ansøgning om godkendelse af reviderede kirkegårdsvedtægter på baggrund af en ændring, der vedrørte Kirkegårdens ordensregler.

PU undlod imidlertid at godkende den reviderede vedtægt, men det var begrundet i en manglende accept af en helt anden bestemmelse.

En bestemmelse der giver brugeren en mulighed for erhvervelse af et gravsted i dobbelt fredningstid - dog højst 60 år -mod betaling af hele vedligeholdelsesudgiften på forhånd.

Umiddelbart så vi os derfor nødsaget til at ændre vedtægten fsa. dette specifikke forhold, således vi havde en gældende og godkendt vedtægt for Kirkegården.

Dog havde vi i forløbet principielt og grundlæggende manglende forståelse for dette afslag, dels fordi PU tidligere havde godkendt den pågældende bestemmelse, og dels fordi vi ikke havde grundlag for at betvivle, at vi havde fulgt og respekteret de nye retningslinjer fra juni 2018 for udarbejdelse af kirkegårdsvedtægter.

På den baggrund har vi derfor nu undersøgt sagen nærmere.

I LBK nr 1156 af 01/09/2016, kapitel III, § 15 stk.2 er anført: “ Det kan i vedtægten bestemmes, at der mod betaling kan erhverves brugsret til et gravsted for mere end en fredningsperiode.”

Denne lovbestemmelse er indarbejdet i Kirkeministeriets vejledning fra 2018, og er iøvrigt indskrevet i den standardvedtægt, som er vedhæftet vejledningen.

Da dette retsgrundlag er gældende, er det derfor uklart for MR , på hvilket grundlag PU afstod fra at godkende vedtægtsforslaget.

Det er fastsat ved lov, at kirkegårdsvedtægten kan indeholde en bestemmelse om dobbelt fredningstid, således som det er som anført i vores forslag til vedtægt.

Dertil kommer, at det fremgår eksplicit af vejledningerne, at PU's primære kompetence netop er at vurdere kirkegårdsvedtægtens legalitet.

Vi tillader os derfor at genfremsende vores reviderede forslag til kirkegårdsvedtægt mhp. godkendelse i foreliggende form.

Vedhæftet nederst på siden.

Med venlig hilsen

Inger Saaby
på vegne af
Sundby Sogns Menighedsråd

☰ Indholdsfortegnelse >

📄 Senere ændringer til forskriften

📄 Ændrer i/ophæver

📄 Dokumentets indarbejdede forskrifter >

📄 Se detaljeret overblik

LBK nr 329 af 29/03/2014

LOV nr 656 af 08/06/2016

📄 Yderligere dokumenter >

Alle bekendtgørelser m.v. og cirkulærer m.v. til denne lovbekendtgørelse >

Afgørelser truffet i henhold til denne retsfor skrift >

Beretninger fra ombudsmanden, der anvender denne retsfor skrift >

LBK nr 1156 af 01/09/2016

GÆLDENDE

LBK nr 1156 af 01/09/2016

UDDRAG

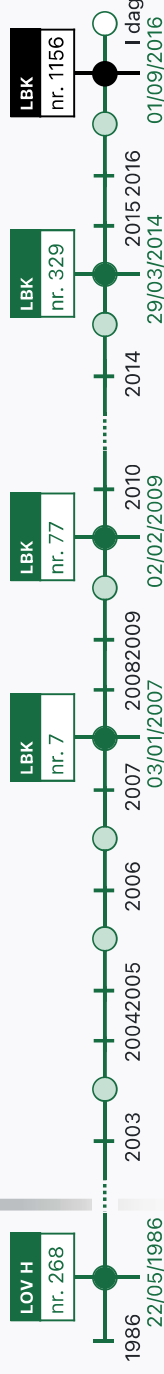
By-, Land- og Kirkeministeriet

§ Gå til paragraf ↴

Tidslinje > Yderligere oplysninger >

Vis detaljer

Bekendtgørelse af lov om folkekirkens kirkebygninger og kirkegårde

Herved bekendtgøres lov om folkekirkens kirkebygninger og kirkegårde, jf. lovbekendtgørelse nr. 329 af 29. marts 2014, med de ændringer, der følger af § 6 i lov nr. 656 af 8. juni 2016.

§ 9. Menighedsrådet sørger for, at kirkegården vedligeholdes, og at der er tilstrækkelig begravelsesplads for sognets beboere.

Stk. 2. Regler om anlæggelse, udvidelse, nedlæggelse, indhegning, indretning, beplantning og vedligeholdelse af kirkegårde samt om opførelse, ombygning, nedrivning og istandsættelse af bygninger til brug for kirken eller kirkegården fastsættes af kirkeministeren.

Stk. 3. Offentlig vej eller gangsti må ikke anlægges over kirkegården.

Stk. 4. En kirkegård skal indvies, inden den tages i brug.

§ 10. Jord til kirkegårdens udvidelse eller til anlæg af nye kirkegårde eller hjælpekirkegårde, herunder også anlæg af kirkegårde for valgmenigheder med egen kirke, samt arealer til parkering, adgangsveje m.v. kan erhverves ved ekspropriation, der anordnes af kirkeministeren efter de i forordning af 23. april 1845 givne regler.

§ 11. (Ophævet)

§ 12. Ved enhver kirkegård skal der være en af provstiudvalget godkendt vedtægt for orden på kirkegården og dennes benyttelse, en af Kirkeministeriet godkendt standardprotokol eller en anden af Kirkeministeriet godkendt kirkegårdsprotokol samt et kort over kirkegården.

Stk. 2. Vedtægten skal blandt andet indeholde bestemmelser om gravstedernes størrelse og om fredningstidens længde samt takstbestemmelser vedrørende erhvervelse, fornyelse og vedligeholdelse af gravsteder.

Stk. 3. Ved godkendelsen af vedtægter skal provstiudvalget sikre ensartede takster inden for samme ligningsområde, medmindre særlige forhold gør sig gældende. Provstiudvalget kan efterfølgende efter forhandling med menighedsrådet tage initiativ til at ændre tidligere godkendte vedtægters takstbestemmelser.

Stk. 4. Provstiudvalget sender genpart af de fastsatte vedtægter og vedtægtsændringer til stiftsadministrationen.

Stk. 5. Kirkeministeren kan fastsætte regler om beregning af kirkegårds- og krematorietakster.

§ 13. Fredningstiden er den periode, i hvilken et gravsted ikke kan nedlægges, jf. § 17, stk. 1.

Stk. 2. Fredningstiden for et gravsted er mindst 20 år, men kan i vedtægten fastsættes til en længere periode. For børnegrave kan der i vedtægten fastsættes en kortere fredningstid. For nedgravede askeurner er fredningstiden mindst 10 år.

§ 14. Sognets beboere har ret til at blive begravet på kirkegården i det sogn, hvor de bor.

Stk. 2. Udensognsboende, som har en særlig tilknytning til sognet, ligestilles med indensognsboende. Særlig tilknytning foreligger, hvis den udensognsboende

- 1) tidligere har haft bopæl i sognet,
- 2) har nære pårørende, der bor i sognet, eller
- 3) har forældre, ægtefælle eller børn, der er begravet på en kirkegård i sognet.

Stk. 3. Andre udensognsboende end dem, der er nævnt i stk. 2, har ligeledes adgang til at blive begravet på kirkegården. Menighedsrådet kan dog afvise dette, hvis det er nødvendigt ud fra hensynet til den nuværende eller fremtidige betjening af sognets egne beboere.

§ 15. Retten til udlægning af et gravsted i medfør af § 14, stk. 1 og stk. 2, omfatter erhvervelse af brugsret for en fredningsperiode til et gravsted med en gravplads, hvis der er efterlevende ægtefælle dog med to gravpladser. Dette gælder også i tilfælde, hvor der uden vederlag udlægges gravsted for en ubemidlet afdød, jf. § 16.

Stk. 2. Det kan i vedtægten bestemmes, at der mod betaling kan erhverves brugsret til et gravsted for mere end en fredningsperiode, og at et gravsted mod betaling kan udlægges med flere pladser end nævnt i stk. 1.

§ 16. Der skal altid være adgang for ubemidlede til at få et gravsted udlagt uden vederlag. Sådanne gravsteder må ikke henlægges til en særlig afdeling på kirkegården.

§ 17. Et gravsted kan ikke nedlægges, forinden fredningstiden efter den seneste begravelse i gravstedet er udløbet.

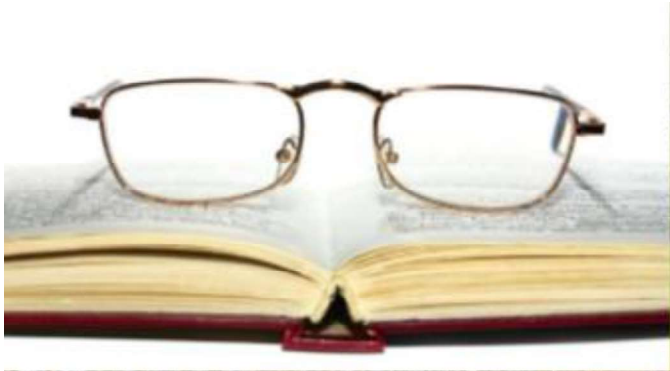
Stk. 2. Hvis den, der har brugsret til et gravsted, ikke sørger for, at det holdes i sømmelig stand, kan det ryddes og besås med græs eller gruslægges i resten af den periode, for hvilken brugsretten er erhvervet (brugsperioden), jf. dog § 18. Gravminder skal dog opbevares indtil brugsperiodens udløb.

Stk. 3. Når brugsretten til et gravsted udløber, kan den kræves fornyet mod betaling af et i vedtægten herfor fastsat vederlag, jf. dog § 18.

§ 18. Til gennemførelse af en af provstiudvalget godkendt reguleringsplan for kirkegården kan et gravsted inddrages helt eller delvis, når fredningstiden efter den seneste begravelse er udløbet.

Stk. 2. Retten til at foretage yderligere begravelse i et gravsted, der er omfattet af en godkendt reguleringsplan, ophører, når der er forløbet en fredningsperiode efter den senest forud for planens godkendelse foretagne begravelse, uanset om brugsretten til gravstedet måtte være erhvervet for et længere tidsrum.

UDDRAG

**Vejledning
om
kirkegårdsvedtægter**

  Kirkeministeriet
Juni 2018

Indholdsfortegnelse

1. Forord	4
2. Indledning	5
2.1. Folkekirken kirkegårde	5
2.2. Religionsfrihed og kirkegårde	5
2.3. Andre trossamfunds begravelsespladser	6
2.4. Kommunale begravelsespladser	6
2.5. Begravelsesmåder	6
3. Ret til at blive begravet på kirkegården	7
4. Brugsret til gravsted	7
4.1. Ret til at få udlagt et gravsted	7
4.2. Fornyelse af brugsret	8
4.3. Forlængelse af brugsret	8
4.4. Ved udløb af brugsperiode (hjemfald)	9
4.5. Flere gravstedsbrugere	10
5. Kirkegårdsvedtægten	10
5.1. God forvaltningsskik	11
5.2. Ordensbestemmelser	12
5.3. Benyttelse	12
5.3.1. Kirkegården som helhed	12
5.3.2. Kirkegårdens afdelinger	13
5.3.3. Det enkelte gravsted	13
5.4. Gravstedernes størrelse	14
5.5. Fredningstid	14
5.6. Takstbestemmelser	15
5.7. De enkelte ydelser	16
5.7.1. Erhvervelse af brugsret	16
5.7.2. Fornyelse af brugsret	17
5.7.3. Forlængelse af brugsret	17
5.7.4. Vedligeholdelse af gravsted	17
5.7.5. Når gravstedet ikke vedligeholdes	18
6. Begravelseshandlingen	19
6.1. Kirkelig eller borgerlig begravelse	19
6.1.1. Kirkelig begravelse i folkekirken	19
6.1.2. Lån af folkekirken kirker	19

6.1.3. Kirkelig begravelse i trossamfund uden for folkekirken _____	19
6.1.4. Borgerlig begravelse på folkekirken kirkegårde _____	20
6.1.5. Kapellet _____	20
6.1.6. Ved gravstedet _____	20
7. Andre forhold _____	20
8. Provstiudvalgets kompetence _____	21
9. Klagemuligheder _____	21
9.1. Klage over menighedsrådets afgørelser _____	21
9.2. Klage over provstiudvalgets afgørelser _____	22
9.3. Klage over biskoppens og stiftsøvrighedens afgørelser _____	22
10. Ord og begreber _____	23
11. Oversigt over gældende love og bekendtgørelser m.v. _____	24
Bilag 1 – Skabelon til kirkegårdsvedtægt _____	25
Bilag 2 – Eksempel på udfyldt kirkegårdsvedtægt _____	32

Det er muligt at få sin aske spredt over åbent hav. Det kræver, at afdødes skriftlige ønske om spredning af asken over åbent hav vedlægges anmodningen om ligbrænding. Kravet om skriftlighed kan fraviges, når det er utvivlsomt, at det var afdødes ønske, at asken skulle spredes over åbent hav. I så fald afgør begravelsesmyndigheden, som er sognepræsten i afdødes bopælsogn, om kravet om skriftlighed kan fraviges.

Derudover har biskoppen mulighed for at tillade, at der forholdes med asken på anden sømmelig måde, når der foreligger et bestemt udtalt ønske herom fra afdøde. Når visse betingelser er opfyldt, kan biskoppen fx give tilladelse til nedsættelse af en urne på privat ejendom.

På enkelte kirkegårde er det muligt at hensætte en urne i et kolumbarium. Et kolumbarium er en væg eller hal, hvor urner kan placeres i nicher.

De nævnte andre muligheder for anbringelse af aske angår ikke kirkegårdsvedtægten og omtales ikke nærmere i denne vejledning. På Kirkeministeriets hjemmeside er der flere oplysninger herom.

3. Ret til at blive begravet på kirkegården

Sognets beboere har ret til at blive begravet på sognets kirkegård. Denne ret har alle med bopæl i sognet, uanset om man er medlem af folkekirken.

Udensogsboende, som har en særlig tilknytning til sognet, ligestilles med indensogsboende. Der foreligger særlig tilknytning, hvis den udensogsboende

- 1) tidligere har haft bopæl i sognet,
- 2) har nære pårørende, det vil sige forældre, søskende eller børn, der bor i sognet, eller
- 3) har forældre, ægtefælle eller børn, der er begravet på en kirkegård i sognet.

Opregningen er udtømmende.

Andre udensogsboende har også adgang til at blive begravet på kirkegården, men menighedsrådet kan dog afvise dette, hvis det er nødvendigt ud fra hensynet til den nuværende eller fremtidige betjening af sognets egne beboere. Som udgangspunkt har alle udensogsboende således adgang til at blive begravet på kirkegården, men et sogn kan ikke tvinges til at udvide kirkegården på grund af tilstrømning af udensogsboende, som ikke har en særlig tilknytning til sognet.

4. Brugsret til gravsted

4.1. Ret til at få udlagt et gravsted

Retten til at blive begravet på et sogns kirkegård betyder, at man har ret til at få udlagt et gravsted med én gravplads. Hvis der er en efterlevende ægtefælle, har man ret til at få udlagt et gravsted med to gravpladser.

Brugsret til et gravsted indebærer, at indehaveren af brugsretten har ret til at råde over gravstedet i overensstemmelse med gældende regler og aftaler.

Den ret, som man har til at få udlagt et gravsted, forudsætter, at det sker i forbindelse med et dødsfald. De eneste, som har krav på at få udlagt et gravsted, hvor de kan blive begravet engang i fremtiden, er efterlevende ægtefæller.

Der er dog ikke noget i vejen for, at et menighedsråd kan beslutte, at det i almindelighed skal være muligt at erhverve et gravsted til brug engang i fremtiden. I givet fald bør dette fremgå af kirkegårdsvedtægten, og det bør også fremgå af kirkegårdsvedtægten, hvilke vilkår der skal gælde ved en sådan erhvervelse. Det kan fx være krav om, at gravstedet beplantes og vedligeholdes i lighed med gravsteder, der er i brug.

Retten til at få udlagt et gravsted omfatter erhvervelse af brugsret for én brugsperiode, der svarer til fredningsperioden. Fredningsperioden er den periode, i hvilken gravstedet ikke kan nedlægges.

Menighedsrådet sørger for, at der udfærdiges et gravstedsbrev.

I kirkegårdsvedtægten kan det bestemmes, at der mod betaling kan erhverves brugsret til et gravsted for mere end en fredningsperiode, og at et gravsted kan udlægges med flere pladser.

Der skal altid være adgang for ubemidlede til at få udlagt et gravsted uden vederlag. Gravstederne må ikke henlægges til en særlig afdeling på kirkegården.

4.2. Fornyelse af brugsret

Når brugsretten til et gravsted udløber, har man ret til at få fornyet brugsretten til gravstedet. Der skal fastsættes en takst for fornyelse af brugsretten, og taksten for fornyelse skal fremgå af kirkegårdsvedtægten.

Retten til at forny brugsretten til et gravsted kan begrænses, hvis en af provstiudvalget godkendt reguleringsplan inddrager gravstedet helt eller delvis.

4.3. Forlængelse af brugsret

Et gravsted kan indeholde én eller flere gravpladser. Når der er erhvervet brugsret for en enkelt fredningsperiode, og gravstedet er udlagt med to eller flere gravpladser, kan der være behov for at forlænge brugsretten til gravstedet ud over den første fredningsperiode, fordi brugsretten skal vare, til fredningstiden udløber efter den seneste begravelse.

Er der fx erhvervet et kistegravsted med to pladser, fordi der er en efterlevende ægtefælle, som til sin tid skal begraves ved siden af førstafdøde, må brugsretten til gravstedet, når længstlevende bliver begravet i gravstedet, forlænges, så brugsretten til de to gravpladser udløber samtidig.

Dette kan illustreres ved følgende eksempel:

4.5. Flere gravstedsbrugere

I forholdet mellem flere brugsberettigede er det i relation til brugsretten uden betydning, hvem der er indehaver af gravstedsbrevet, og hvem der betaler for gravstedets fornyelse og vedligeholdelse.

Når brugsretten tilkommer flere i forening, kræves der enighed mellem de pågældende om væsentlige dispositioner over gravstedet såsom foretagelse af begravelser, flytning af lig og urner, anbringelse, ændring eller fjernelse af mindesmærker og ændring af gravstedets anlægsplan.

Enhver af de brugsberettigede kan dog på egen hånd træffe bestemmelse om sin og ægtefællens begravelse i gravstedet, hvis dette kan ske uden at berøve de øvrige berettigede mulighed for at træffe tilsvarende bestemmelse for deres vedkommende.

Den, der har brugsret til et gravsted, kan forlange, at der i kirkegårdsprotokollen foretages notering om den pågældendes brugsret.

Den, der retter henvendelse til kirkegårdsbestyrelsen om foretagelse af en væsentlig disposition over et gravsted, må afgive skriftlig erklæring om, at den pågældende i forhold til andre brugsberettigede er beføjet til at lade den omhandlede disposition foretage. Endvidere skal der foreligge skriftligt samtykke fra personer, der måtte være noteret i kirkegårdsprotokollen som brugsberettigede.

5. Kirkegårdsvedtægten

For enhver kirkegård skal der være en af provstiudvalget godkendt vedtægt for orden på kirkegården og dennes benyttelse.

Det er menighedsrådet, der skal udarbejde vedtægten. Vedtægten skal blandt andet indeholde bestemmelser om gravstedernes størrelse og om fredningstidens længde samt takstbestemmelser vedrørende erhvervelse, fornyelse og vedligeholdelse af gravsteder.

Kirkegårdsvedtægten skal udfylde og supplere de grundlæggende bestemmelser, som findes i lovgivningen. Lovgivningens overordnede rammer kan i vedtægten udfyldes med mere detaljerede forskrifter, der ofte vil være afhængige af lokale forhold og ønsker.

Her må man være opmærksom på, at der ikke kommer til at stå noget i kirkegårdsvedtægten, som er i strid med lovgivningen.

Det er ikke nødvendigt at gentage lovbestemmelser i kirkegårdsvedtægten, da love og de i medfør af lovgivningen fastsatte administrative regler gælder, uanset om de er gentaget i vedtægten. Men der er på den anden side heller ikke noget i vejen for, at gældende regler skrives ind i vedtægten, hvis en gentagelse vurderes at være nyttig.

Kirkeministeren har fastsat regler om beregning af kirkegårdstakster. I denne vejledning er der link til cirkulære og vejledning om takstberegning.

Provstiudvalget fastsætter i samarbejde med menighedsrådet, taksterne for kirkegården, og taksterne skal fremgå af kirkegårdsvedtægten. Taksterne skal ligesom kirkegårdsvedtægten i øvrigt godkendes af provstiudvalget.

Driften af kirkegården finansieres dels ved indtægterne fra gravstedsindbetalingerne, hvis størrelse er fastsat i kirkegårdstaksterne, dels ved midler, der stammer fra den kirkeskat, der opkræves af - pålignes - folkekirkemedlemmerne i ligningsområdet og fordeles til de enkelte kirkekasser af provstiudvalget. Er kirkegårdstaksterne sat for lavt, kan det medføre, at kirkeskatteprocenten i kommunen må sættes op. Det er provstiudvalget, der beslutter, hvor meget der skal opkræves i kirkeskat, og derfor også provstiudvalget, der skal påse, at taksterne beregnes, så de dækker de faktiske udgifter ved vedligeholdelse m.m.

Provstiudvalget skal sikre ensartede kirkegårdstakster inden for samme ligningsområde, medmindre særlige forhold gør sig gældende. Sådanne særlige forhold kan fx være et højere omkostningsniveau end på de øvrige kirkegårde i ligningsområdet. Det relativt højere omkostningsniveau kan eventuelt skyldes kirkegårdens størrelse, dens karakter med særlige anlæg eller et særlig højt plejeniveau, dens beliggenhed (fx en bykirkegård i forhold til landsbykirkegårde), eller at det er nødvendigt med en længere fredningstid end normalt.

5.7. De enkelte ydelser

5.7.1. Erhvervelse af brugsret

Det skal fremgå af vedtægten, hvad det koster at erhverve brugsret til et gravsted på kirkegården.

Det er sædvanligt, at en kirkegård tilbyder flere forskellige typer og størrelser af gravsteder. Nogle kirkegårde har også afsnit, som er indrettet på en særlig måde. Det betyder, at der som regel vil være forskellige takster afhængigt af gravstedstypen.

Taksten for erhvervelse af et gravsted er betaling for brugsret for første brugsperiode, der svarer til den fredningstid, der gælder for det pågældende gravsted.

Taksten for erhvervelse af gravsted kan gradueres således, at medlemmer af folkekirken får et tilskud i forbindelse med erhvervelse af gravsted. Det er provstiudvalget, som beslutter, om der skal ydes tilskud til folkekirkemedlemmers erhvervelse og fornyelse af gravsteder samt gravning og tilkastning af grave.

Taksten for medlemmer henholdsvis ikke-medlemmer af folkekirken skal fremgå af vedtægten.

For valgmenighedsmedlemmer gælder det, at disse i relation til takster er at betragte som ikke-medlemmer af folkekirken, da valgmenighedsmedlemmer ikke betaler kirkeskat, og dermed ikke bidrager til driften af kirkegården.

Hvis det fremgår af vedtægten, at der mod betaling kan erhverves brugsret til gravsteder med mere end 1–2 gravpladser, skal taksten herfor fremgå af vedtægten.

Hvis det fremgår af vedtægten, at der mod betaling er mulighed for at erhverve brugsret til et gravsted for mere end én fredningsperiode, skal taksten herfor fremgå af vedtægten.

Nogle steder er der tradition for at udlægge et gravsted, selvom der ikke aktuelt er en begravelse. Hvis det er en mulighed, skal det fremgå af vedtægten. Erhververen skal samtidig gøres opmærksom på, at gravstedet skal vedligeholdes. Hvis menighedsrådet vil betinge sig, at vedligeholdelsen af gravstedet skal overlades til kirkegården mod betaling, skal der tages stilling til dette i kirkegårdsvedtægten, og betingelsen skal fremgå tydeligt af aftalen om erhvervelse af gravstedet. Når der til sin tid foretages en begravelse i gravstedet, gælder de almindelige regler.

5.7.2. Fornyelse af brugsret

Når brugsretten til et gravsted udløber, kan den kræves fornyet mod betaling af et i vedtægten fastsat vederlag, jf. afsnit 4.2.

Taksten for fornyelse skal fremgå af vedtægten. En fornyelse behøver ikke at være for en hel brugsperiode, men kan ske for en kortere periode fx for 1 år eller 5 år. Taksten beregnes forholdsmæssigt ud fra taksten for en hel brugsperiode.

5.7.3. Forlængelse af brugsret

Når der er udlagt et gravsted med mere end en gravplads, kan der være behov for at forlænge brugsretten ud over den første brugsperiode, jf. eksemplet i afsnit 4.3. Forlængelsen følger de regler, der gælder for erhvervelse af brugsret, og taksten for forlængelsesperioden beregnes i forhold til hvor langt et åremål, det er nødvendigt at forlænge brugsperioden.

5.7.4. Vedligeholdelse af gravsted

Gravsteder skal vedligeholdes. Nogle vælger selv at stå for vedligeholdelsen af gravstedet. Andre indgår en aftale med kirkegårdsbestyrelsen om, at kirkegården mod betaling sørger for vedligeholdelsen.

Kirkegårdsvedtægten skal indeholde takster for vedligeholdelse af gravsteder for et år, og der skal fastsættes en takst for vedligeholdelse i en brugsperiode.

Taksten for vedligeholdelse skal svare til de omkostninger, der er forbundet med at levere ydelser. Der kan ikke ydes tilskud til nedbringelse af taksterne for vedligeholdelse.

Taksterne skal specificeres for kistegravsteder af forskellig størrelse (en eller flere gravpladser) og eventuelt type, hvis kirkegården tilbyder forskellige muligheder. Tilsvarende gælder for urnegravsteder.

Ud over grundtaksten for vedligeholdelse kan der fastsættes tillægstakster for fx grandækning og plantning af forårs- og sommerblomster.

i kiste. Det har været ved begravelser på kirkegårde med særlige muslimske afdelinger, hvor muslimske menigheder har ønsket, at lig ikke begravnes i kiste, men i overensstemmelse med islamisk begravelsestradition svøbes i et særligt ligklæde.

Hvis en aftale indeholder bestemmelser, som afviger fra en af provstiudvalget godkendt kirkegårdsvedtægt, skal provstiudvalget godkende aftalen.

Provstiudvalget kan forlange, at gravgitre og mindesmærker, der anses for skæmmende eller upassende, fjernes fra kirkegården

Det kan ikke kræves, at indskrifter på mindesmærker skal være affattet på dansk. Gravminder kan ikke afvises eller kræves fjernet som skæmmende eller upassende, blot fordi indskriften er på et andet sprog end dansk, eller fordi de er med andre end de latinske bogstaver. Gravmindet kan som udgangspunkt heller ikke anses for skæmmende eller upassende, alene fordi der er en indskrift eller et symbol, som knytter sig til en anden religion.

8. Provstiudvalgets kompetence

Provstiudvalget skal godkende vedtægten for kirkegården. Hvis menighedsrådet ønsker at foretage ændringer i vedtægten, skal ændringerne også godkendes af provstiudvalget. Ved godkendelsen af vedtægten påser provstiudvalget, at der ikke er bestemmelser i vedtægten, som strider imod lovgivningen.

Provstiudvalget skal sikre ensartede takster indenfor ligningsområdet, medmindre særlige forhold gør sig gældende, se afsnit 5.6. Finder provstiudvalget det nødvendigt at ændre taksterne i en allerede godkendt vedtægt, kan provstiudvalget tage initiativ hertil. Ændring kan først ske, efter at provstiudvalget har forhandlet sagen med menighedsrådet.

Hvis et menighedsråd foreslår en takst, som ikke er i overensstemmelse med de gældende regler for takstberegningen, skal provstiudvalget tage initiativ til at ændre taksten.

Provstiudvalget skal godkende ændring og regulering af kirkegårdens indretning.

9. Klagemuligheder

9.1. Klage over menighedsrådets afgørelser

Provstiudvalget behandler klager over menighedsrådenes afgørelser over for borgere i følgende tilfælde:

- Afgørelser om retten til at blive begravet på kirkegården
- Afgørelser om rydning af gravsteder i resten af brugsperioden i tilfælde af manglende vedligeholdelse af gravstedet
- Afgørelser om plantning af træer og buske på gravstederne
- Afgørelser om hvorvidt en urne fremstillet af plasticmateriale eller andet langsomt for-gængeligt materiale må nedsættes på kirkegården
- Afgørelser om flytning af nedgravede askeurner

11. Oversigt over gældende love og bekendtgørelser m.v.

Følgende love, bekendtgørelser, cirkulærer mv. er tilgængelige på retsinformation:

<https://www.retsinformation.dk/>

- Bekendtgørelse nr. 771 af 24. juni 2013 af lov om menighedsråd
- Bekendtgørelse nr. 1148 af 11. september 2018 af lov om begravelse og ligbrænding
- Bekendtgørelse nr. 331 af 29. marts 2014 af lov om folkekirkens økonomi
- Bekendtgørelse nr. 1156 af 1. september 2016 af lov om folkekirkens kirkebygninger og kirkegårde
- Bekendtgørelse nr. 593 af 1. december 1975 om begravelse og ligbrænding
- Bekendtgørelse nr. 1172 af 19 september 2016 om folkekirkens kirkebygninger og kirkegårde
- Cirkulære nr. 220 af 1. december 1975 om begravelse og ligbrænding
- Cirkulære nr. 168 af 5. august 1977 om brugsret til gravsteder
- Cirkulære nr. 9074 af 12. februar 2013 om beregning af kirkegårdstakster
- Cirkulære nr. 9076 af 12. februar 2013 om beregning af krematorietakster
- Vejledning nr. 9685 af 22. august 2018 om beregning af kirkegårdstakster
- Vejledning nr. 9686 af 22. august 2018 om beregning af krematorietakster

Bilag 1 – Skabelon til kirkegårdsvedtægt

Skabelonen kan downloades og udfyldes elektronisk ved at klikke [her](#).

VEDTÆGT

for

Kirkegård: _____ Adresse: _____

Provsti: _____

Kommune: _____ Stift: _____

A. Kirkegårdens bestyrelsesforhold

§ 1. Kirkegården bestyres af _____.

§ 2. Henvendelser vedrørende kirkegården, herunder spørgsmål om erhvervelse eller fornyelse af brugsret, spørgsmål vedrørende nedsettelse af kister og urner samt klager vedrørende kirkegårdens drift m.v. rettes til [kontaktoplysninger indsættes (evt. som link)].

Se *vejledningens afsnit 2.1.*

Lov om folkekirkens kirkebygninger og kirkegårde, § 1, § 9 stk. 1, og § 12.

Menighedsrådsloven § 1.

B. Gravsteder

§ 3. Den bestående tradition med kistens anbringelse i retningen øst-vest bevares så vidt muligt, se dog undtagelse i afsnit X, § _____.

§ 4. Størrelsen på et kistegravsted for en voksengrav skal være _____. For børnegrave sættes gravstedets størrelse til _____.

Se *vejledningens afsnit 5.4.*

Henvisninger

Afsnit A beskriver kirkegårdens bestyrelsesforhold, herunder hvilket menighedsråd der bestyrer kirkegården samt hvortil henvendelser kan rettes.

§ 5. Størrelsen på et urnegravsted er _____.

§ 6. For alle gravminder gælder, at fundamentet skal udføres så forsvarligt, at der ikke kan opstå fare ved at gravsætte i et tilstødende gravsted.

Stk. 2. Gravstedsindehaveren skal sikre, at gravminder på gravstedet ikke udgør en fare for hverken ansatte eller besøgende.

C. Gravstedernes indhegning

§ 7. Gravstederne må ikke uden menighedsrådets godkendelse hegnes med andet end _____.

Stk. 2. Alle levende hække plantes, vedligeholdes og klippes ved menighedsrådets foranstaltning, og sådanne hække er kirkegårdens ejendom, se dog undtagelse i afsnit D, § 8, nr. X [hvor menighedsrådet ikke står for vedligehold og klipning af hække].

Stk. 3. Gravstedsindhegninger af træ- eller jerngitterværk, murværk, stensætning eller lignende skal holdes sømmeligt ved lige af gravstedsindehaveren.

D. Bestemmelser vedrørende de enkelte afdelinger

§ 8. Kirkegården er inddelt i ___ afdelinger:

1)

2)

3)

.....

Lov om folkekirkens kirkebygninger og kirkegårde, § 12, stk. 2.

Bekendtgørelse om folkekirkens kirkebygninger og kirkegårde, § 22.

Afsnit C indeholder bestemmelser vedrørende regler for gravstedernes indhegning. I vedtægten kan der endvidere fastsættes bestemmelser vedrørende gravstedernes beplantning og gravmindernes udformning og placering.

Bekendtgørelse om folkekirkens kirkebygninger og kirkegårde, §§ 20 og 21.

Afsnit D indeholder bestemmelser om, hvilke afdelinger kirkegården er inddelt i, samt om der gælder bestemte forhold for de enkelte afdelinger. Her kan det anføres, om der gælder særlige bestemmelser vedrørende beplantning, udseende, materialer, indhegning og udformning af gravminder for de enkelte afdelinger, samt om der er afdelinger, hvor kister må anbringes i en anden retning end i retning øst/vest, som den kristne tradition foreskriver.

Se vejledningens afsnit 5.3.2 og 5.3.3.

E. Fredningstider

§ 9. Fredningstiden for et kistegravsted er ___ år. Fredningstiden for børnegrave er ___ år.

Stk. 2. Fredningstiden for et gravsted, hvor der er nedsat en kiste af vanskeligt nedbrydeligt materiale som fx egetræ eller zink, er ___ år.

§ 10. Fredningstiden for et urnegravsted er ___ år.

Afsnit E fastsætter bestemmelser vedrørende fredningstider på kirkegården, som er den periode, i hvilken et gravsted ikke kan nedlægges.

Se vejledningens afsnit 5.5.

Lov om folkekirkens kirkebygninger og kirkegårde, § 13.

Bekendtgørelse om folkekirkens kirkebygninger og kirkegårde, § 23, stk. 1-3, og § 24.

F. Erhvervelse af gravsted

§ 11. Når der udlægges et gravsted, sørger menighedsrådet for, at der udfærdiges et gravstedsbrev.

Stk. 2. Ved senere begravelse eller urnenedsættelser i gravstedet sørger menighedsrådet for, at der sker påtegning herom på gravstedsbrevet.

§ 12. Begæring om erhvervelse af brugsret til et gravsted skal imødekommes til begravelse af en person som:

- 1) har bopæl i sognet
- 2) er udensognsboende og har en særlig tilknytning til sognet eller kirkegården.

Afsnit F indeholder bestemmelser vedrørende erhvervelse af gravsteder på kirkegården, herunder hvem der har mulighed for at få udlagt et gravsted på kirkegården samt fremgangsmåden herfor. Derudover kan der indsættes bestemmelser vedrørende muligheden for at anskaffe et gravsted med flere gravpladser og om muligheden for udlægning af et gravsted, selvom der ikke aktuelt er en begravelse. Endelig kan der fastsættes bestemmelser om mulighed for erhvervelse af gravsted for mere end én brugsperiode.

Se vejledningens afsnit 3, 4 og 5.7.1.

Stk. 2. Der kan tillige erhverves brugsret til et gravsted til begravelse af andre udenogsboende. Menighedsrådet kan dog afvise dette, hvis det er nødvendigt af hensyn til den nuværende eller fremtidige betjening af sognets beboere.

§ 13. Retten til udlægning af et gravsted i medfør af § 12 omfatter erhvervelse af brugsret for en fredningsperiode til et gravsted med én gravplads - hvis der er efterlevende ægtefælle eller registreret partner, dog med to gravpladser.

Stk. 2. Gravsteder kan udlægges med indtil __ gravpladser.

Stk. 3. Erhvervelse af et gravsted kan ske for mere end én brugsperiode, dog aldrig længere end __ år. Ved aftalens indgåelse skal der betales for erhvervelse og vedligeholdelse for samtlige brugsperioder.

Stk. 4. Der kan erhverves brugsret til et gravsted, selvom der ikke aktuelt er en begravelse/der kan ikke erhverves brugsret til et gravsted, medmindre der aktuelt skal ske en begravelse.

§ 14. Ved begravelse eller urnenedsættelse i et bestående gravsted skal brugsretten til gravstedet om nødvendigt forlænges for det tidsrum, hvormed fredningstiden efter den seneste begravelse eller urnenedsættelse overstiger den løbende brugsperiode.

§ 15. Gravstedsretten kan kun overdrages til andre med menighedsrådets samtykke.

G. Fornyelse af brugsret til gravsted

§ 16. Når brugsretten til et gravsted udløber, har indehaveren ret til at få fornyet brugsretten til gravstedet. Retten til at forny brugsretten til et gravsted kan begrænses, hvis en af provstivalgets godkendt reguleringsplan inddrager gravstedet helt eller delvist.

Stk. 2. Har indehaveren af brugsretten til et gravsted ikke henvendt sig _____ før brugsperiodens udløb, sender menighedsrådet en påmindelse om, at brugsretten udløber _____, at der er mulighed for at forny brugsretten til gravstedet, og at henvendelse herom skal ske til menighedsrådet snarest og senest _____ før brugsperiodens udløb.

Lov om folkekirkens kirkebygninger og kirkegårde, § 14, § 15 og § 16.

Cirkulære om brugsret til gravsteder.

Se vejledningen afsnit 5.7.3.

Afsnit G fastsætter bestemmelser vedrørende fornyelse af gravsteder på kirkegården samt menighedsrådets fremgangsmåde, hvis de ikke hører fra gravstedssejeren ved brugsrettens udløb.

Se vejledningen afsnit 4.2 og 5.7.2.

Stk. 3. Hvis indehaveren ikke henvender sig inden svarfristens udløb, sender menighedsrådet en ny påmindelse, hvoraf det fremgår, at hvis menighedsrådet ikke har modtaget ønske om fornyelse af brugsretten til gravstedet inden brugsperiodens udløb, overgår gravstedet til kirkegården, og at indehaveren har ret til - i op til _____ efter gravstedets udløbsdato - at fjerne planter og gravminder.

§ 17. Modtager menighedsrådet meddelelse om, at gravstedet ikke ønskes fornyet, under-skriver gravstedsindehaveren en erklæring hvoraf fremgår, at gravstedsindehaveren hand-ler på vegne af samtlige brugsberettigede, og at alle er enige om dispositionen.

Stk. 2. Hvis menighedsrådet ikke modtager den i stk. 1, nævnte erklæring, placeres et skilt på gravstedet med oplysning om, at gravstedet er hjemfaldet, og at pårørende kan henvende sig til menighedsrådet. Har ingen henvendt sig efter _____, kan gravstedet nedlægges.

H. Gravstedernes vedligeholdelse

§ 18. Menighedsrådet sørger for vedligeholdelsen af kirkegårdens fælles indhegning, arealer og adgangsveje samt eventuelle bygninger på kirkegårdens fællesarealer. Menighedsrådet sørger endvidere for vedligeholdelsen af alle indhegninger på afdeling _____.

§ 19. For afdelingerne _____ gælder, at der i forbindelse med erhvervelsen af et gravsted samtidig skal indgås en aftale med menighedsrådet om vedligeholdelsen af gravstedet mod betaling.

§ 20. Vedligeholdelsen af gravstederne på afdelingerne _____ påhviler gravstedsindehave-ren, medmindre der indgås en aftale med menighedsrådet om vedligeholdelsen af gravstedet mod betaling.

§ 21. Den, der har brugsret til et gravsted, skal sørge for, at gravstedet bliver holdt i sømme-lig stand.

Stk. 2. Opfyldes pligten til at holde gravstedet i sømmelig stand ikke, sender menighedsrådet

Lov om folkekirkens kirkebygninger og kirke-gårde, §§ 17 og 18.

Afsnit H fastsætter bestemmelser vedrø-rende vedligehold af gravsteder på kirkegår-den, herunder hvem det påhviler at vedlige-holde gravstedet, og om der kan eller skal indgås en aftale med menighedsrådet om vedligeholdelsen af gravstedet mod betaling i forbindelse med erhvervelse af gravsted på bestemte afdelinger på kirkegården.

Derudover skal afsnittet indeholde bestem-melser, hvoraf det fremgår, hvad fremgangs-måden er, hvis gravstedsindehaveren ikke holder gravstedet i sømmelig stand.

Se vejledningens afsnit 5.7.4. og 5.7.5.

Lov om folkekirkens kirkebygninger og kirke-gårde, §§ 9 og 17, stk. 2.

en påmindelse til gravstedsindehaveren om at få bragt forholdet i orden inden _____. Af påmindelsen fremgår, at hvis forholdene ikke bringes i orden, vil gravstedet blive ryddet. Af påmindelsen fremgår endvidere, at menighedsrådet mod betaling kan overtage vedligeholdelsen af gravstedet, og at gravstedsindehaveren skal kontakte menighedsrådet inden fristens udløb, hvis der ønskes indgået en aftale med menighedsrådet om vedligeholdelse. *Stk. 3.* Hvis gravstedsindehaveren ikke har bragt forholdene i orden eller henvendt sig ved fristens udløb, sættes et skilt på gravstedet, hvor gravstedsindehaveren opfordres til at henvende sig til menighedsrådet indenfor _____. *Stk. 4.* Henvender gravstedsindehaveren sig ikke inden for fristens udløb, kan menighedsrådet rydde gravstedet.

§ 22. Kirkegården hæfter ikke for skader på gravminder, beplantning eller andet på gravstederne, forårsaget af naturbegivenheder, hærværk og vold eller lignende.

J. Takster

§ 23. Takster for erhvervelse og fornyelse af brugsret til gravsteder samt takster for vedligeholdelse af gravsteder og andre ydelser m.v. fremgår af kirkegårdens takstblad, som kan ses på _____[indsæt evt. link].

Cirkulære om brugsret til gravsteder.

Se vejledningens afsnit 5.6. og 5.7.

Lov om folkekirkens kirkebygninger og kirkegårde, § 12.

Cirkulære om betaling for gravstedserhvervelse, pleje og vedligehold og fornyelse.

Vejledning om beregning af kirkegårdstakster.

K. Ordensbestemmelser

Afsnit K fastsætter ordensbestemmelser for kirkegården. Er der kapel på kirkegården,

§ 24.

- 1) Kirkegården er åben fra kl. _____ til kl. _____.
- 2) Kirkegården er et indviet sted, hvor der skal være orden og fred. Man skal derfor opføre sig sømmeligt, når man færdes på kirkegården.

3)

4)

.....

kan også fastsættes bestemmelser vedrørende brug af begravelseskapel.

Se vejledningens afsnit 5.2.

Lov om folkekirkens kirkebygninger og kirkegårde, § 12.

_____ Menighedsråd, den (dato)

Godkendt af _____ Provstiudvalg (dato)

september. Tidsfristen fremgår af §3.

4.6. 5 % midler (§ 7a, stk. 2)

Provstiuvalget kan ved opgørelsen af det samlede ligningsbeløb beslutte, at op til 5 % af beløbet skal afsættes som en reserve, der kan anvendes til dækning af uforudsete udgifter i ligningsområdet. Midlerne kan ydes som likviditetslån.

4.7. Godkendelse af kirkegårdsvedtægt (§ 12)

Provstiuvalget skal godkende de af menighedsrådene fastsatte kirkegårdsvedtægter, herunder kirkegårdstaksterne. Provstiuvalget skal i den forbindelse påse, at taksterne er beregnet ud fra de reelle kostpriser på kirkegården.

Provstiuvalget skal også godkende ændringer og reguleringer af kirkegårdens indretning, dræning og fældning af træer på kirkegården.

4 Provstiuudvalgenes kompetence

Da loven om folkekirkens kirkebygninger og kirkegårde blev revideret med virkning fra 1. juli 1992, blev det fastslået i § 12, stk. 1, at kirkegårdsvedtægter skal godkendes af provstiuudvalgene. Tidligere lå denne kompetence hos stiftsøvrighederne. Vedtægter, som er godkendt af stiftsøvrighederne, er fortsat gyldige, men provstiuudvalgene skal godkende nye vedtægter eller ændringer af gamle vedtægter.

At vedtægterne skal godkendes og ikke fastsættes af provstiuudvalgene indebærer, at det er menighedsrådene, der som kirkegårdsbestyrelser i første omgang har ansvaret for, at der er en vedtægt, og for, hvad der står i den.

Provstiuudvalgene kan og skal ikke diktere vedtægternes indhold, men skal sikre, at vedtægterne ikke strider imod love eller andre overordnede regler. I den forbindelse kan provstiuudvalgene naturligvis pålægge menighedsrådene at foretage ændringer og give råd om, hvad der i stedet bør stå. Men udformningen er grundlæggende menighedsrådenes ansvar.

I lovens § 12, stk. 3, er det fastslået, at provstiuudvalget ved godkendelsen af vedtægter skal "sikre ensartede takster inden for samme ligningsområde, medmindre særlige forhold gør sig gældende".

Men ligesom for vedtægternes øvrige indhold gælder det for taksterne, at provstiuudvalgene skal godkende og ikke fastsætte eller diktere bestemte takster. Det er altså også her i første omgang menighedsrådet, der må beslutte, hvilke takster man finder rigtige.

Fra: Inger Saaby inger@saaby.com
Emne: Kirkegårdsvedtægter Sundby kirkegård
Dato: 7. oktober 2023 kl. 11.51
Til: Morsø Provsti morsoe.provsti@km.dk

Provstiudvalget
Morsø Provsti

Vedrørende beslutning på PU-møde d. 10-8-2023 punkt 28-B-Reviderede vedtægter Sundby kirkegård.

Vi har tidligere fået godkendt Kirkegårdsvedtægtens § 12. stk. 3 i PU.

Er der i mellemtiden fremkommet nye regler eller holdninger hos PU, som baggrund for udvalgets beslutning?

Fredningstider på 60 år eksisterer i forvejen for en kistebegravelse af en afdød i egetræskiste. De samme forhold vil således gøre sig gældende her. Vi har i en korrigeret vedtægt iøvrigt tilføjet, at begravelse af afdøde i zinkkister ikke er tilladt.

Det fremgår af §12 stk 3., at :”Ved aftalens indgåelse **skal** der betales for erhvervelse og vedligeholdelse for **samtlig**e brugsperioder.”
Der er således ingen uklarhed om, at vedligehold er obligatorisk og skal forudbetales. For vedligehold iøvrigt omtales dette under afsnit G.

Jeg har korresponderet med GIAS-centeret (Viborg stift) mhp. om man kan oprette en GIAS-aftale for 60 år, og det har de omsider bekræftet.

Vi beder endnu engang om godkendelse af de reviderede vedtægter for Sundby Kirkegård.

Med venlig hilsen

Inger Saaby
Forperson Sundby Sogns Menighedsråd

Referat PU
10.08.23_20230810.pdf
79 kB

Kirkegårdsvedtægt_Sund
by_Kirke_2023_1.pdf
112 kB

VEDTÆGT

for

SUNDBY

Kirkegård:

Skolebakken 69,

7950 Erslev

Morsø Provsti

Morsø Kommune

Aalborg Stift

A. Kirkegårdens bestyrelsesforhold

§ 1. Kirkegården bestyres af Sundby Sogns Menighedsråd .

§ 2. Henvendelser vedrørende kirkegården, herunder spørgsmål om erhvervelse eller fornyelse af brugsret, spørgsmål vedrørende nedsættelse af kister og urner samt klager vedrørende kirkegårdens drift m.v. rettes til kirkeværgen eller graveren ved Sundby Kirke, se nærmere på Sogn.dk

B. Gravsteder

§ 3. Den bestående tradition med kistens anbringelse i retningen øst-vest bevares så vidt muligt, dog mulighed for undtagelse jf. "Tillæg til vedtægten" punkt 5) .

§ 4. Størrelsen på et kistegravsted for en voksengrav skal minimum være : 2,6 m x 1,2 m. For børnegrave sættes gravstedets størrelse til minimum: 1,2 m x 0,8 m.

§ 5. Størrelsen på et urnegravsted er fra 1,2 kvadratmeter til 2,0 kvadratmeter.

§ 6. For alle gravminder gælder, at fundamentet skal udføres så forsvarligt, at der ikke kan opstå fare ved at gravsætte i et tilstødende gravsted.

Stk. 2. Gravstedsindehaveren skal sikre, at gravminder på gravstedet ikke udgør en fare for hverken ansatte eller besøgende.

C. Gravstedernes indhegning

§ 7. Gravstederne må ikke uden menighedsrådets godkendelse hegnes med andet end Taks (Se udviklingsplan), Thuja hække udskiftes løbende til Taks hække.

Stk. 2. Alle levende hække plantes, vedligeholdes og klippes ved menighedsrådets foranstaltning, og sådanne hække er kirkegårdens ejendom.

Stk. 3. Gravstedsindhegninger af træ- eller jerngitterværk, murværk, stensætning eller lignende skal holdes sømmeligt ved lige af gravstedsindehaveren.

D. Bestemmelser vedrørende de enkelte afdelinger

§ 8. Kirkegården er inddelt i otte afdelinger:

- I) I række A, B, C, D, E, F, M og N stoppes for nyerhvervelse af gravsteder.
En familie kan dog forlænge, forny og foretage ny-nedsættelse i et familiegravsted.
Vedrørende de nedlagte gravsteder i række G, H, I, J, K og L se bilag 5, Udviklingsplan 2018.

Afdelingen rummer tre underafdelinger: Afd. VI, VII og VIII.
- II) I rækkerne A og B stoppes for nyerhvervelse af alle gravstedstyper.
I rækkerne G, H, I, J, K, L M og N stoppes for nyerhvervelser af kistegravpladser.
Der kan dog ske forlængelse, fornyelse og ny-nedsættelse i familiegravsteder.

Der påbegyndes omlægning til urnegravsteder i afd II, jf. udviklingsplan 2018.

Afdelingen rummer en underafdeling : Afd. V.(Urnegravsteder)
- III) I række A stoppes for nyerhvervelse af alle gravstedstyper.
Der kan dog ske forlængelse, fornyelse og ny-nedsættelse i familiegravsteder.
- IV) Der stoppes for nyerhvervelse af alle gravstedstyper i række I,J,K,L,M,N,O og P, jf. Bilag 4, Udviklingsplan 2018.
Dog er nyerhvervelse af urnegravsted i række N nr. 1 U,2 U,3 U,4 U,5 U,6 U,7 U og 8 U muligt indtil, der er etableret nye urnegravsteder i Afd. II. Herefter ophører muligheden for nyerhvervelser i N-rækken.
Endvidere kan der ske forlængelse eller fornyelse af og ny-nedsættelse i familiegravsteder.

Der anlægges fortløbende gravstedsområder i afdelingen, med mulighed for, at mindesmærket kan anbringes som plade i plæne, jf. udviklingsplan 2018.
- V) Afdelingen fortsætter uændret som individuelle urnegravsteder.
- VI) Afdelingen fortsætter uændret som anonym urnegravstedsplæne.
- VII) Der stoppes for al nyerhvervelse. De eksisterende urnegravsteder (mindesmærke: plade i plæne) kan ved ønske herom af familien forlænges og fornyes.
- VIII) Udlægges til anonyme kistebegravelsespladser jf. udviklingsplan 2018.

E. Fredningstider

§ 9. Fredningstiden for et kistegravsted er 30 år. Fredningstiden for børnegrave er 25 år.

Stk. 2. Fredningstiden for et gravsted, hvor der er nedsat en kiste af vanskeligt nedbrydeligt materiale som fx egetræ er 60 år.

Stk. 3. Begravelse i zinkkiste er ikke tilladt.

§ 10. Fredningstiden for et urnegravsted er 15 år.

F. Erhvervelse af gravsted

§ 10. Når der udlægges et gravsted, sørger menighedsrådet for, at der udfærdiges et gravstedsbrev.

Stk. 2. Ved senere begravelser eller urnenedsættelser i gravstedet sørger menighedsrådet for, at der sker påtegning herom på gravstedsbrevet.

§ 11. Begæring om erhvervelse af brugsret til et gravsted skal imødekommes til begravelse af en person som:

- 1) har bopæl i sognet
- 2) er udensogsboende og har en særlig tilknytning til sognet eller kirkegården.

Stk. 2. Der kan tillige erhverves brugsret til et gravsted til begravelse af andre udensogsboende. Menighedsrådet kan dog afvise dette, hvis det er nødvendigt af hensyn til den nuværende eller fremtidige betjening af sognets beboere.

§ 12. Retten til udlægning af et gravsted i medfør af § 11 omfatter erhvervelse af brugsret for en fredningsperiode til et gravsted med én gravplads - hvis der er efterlevende ægtefælle eller registreret partner, dog med to gravpladser.

Stk. 2. Kiste-gravsteder kan udlægges med indtil 4 kiste-gravpladser.

Stk. 3. Erhvervelse af et gravsted kan ske for mere end én brugsperiode, dog aldrig længere end 60 år. Ved aftalens indgåelse skal der betales for erhvervelse og vedligeholdelse for samtlige brugsperioder.

Stk. 4. Der kan erhverves brugsret til et gravsted, selvom der ikke aktuelt er en begravelse. Erhverver sørger herefter for vedligehold.

§ 13. Ved begravelse eller urnenedsættelse i et bestående gravsted skal brugsretten til gravstedet om nødvendigt forlænges for det tidsrum, hvormed fredningstiden efter den seneste begravelse eller urnenedsættelse overstiger den løbende brugsperiode.

§ 14. Gravstedsretten kan kun overdrages til andre med menighedsrådets samtykke.

F. Fornyelse af gravsted

§ 15. Når brugsretten til et gravsted udløber, har indehaveren ret til at få fornyet brugsretten til gravstedet. Retten til at forny brugsretten til et gravsted kan begrænses, hvis en af provstiudvalgets godkendt reguleringsplan inddrager gravstedet helt eller delvist.

Stk. 2. Har indehaveren af brugsretten til et gravsted ikke henvendt sig 8 uger før brugsperiodens udløb, sender menighedsrådet en påmindelse om, at brugsretten udløber om 8 uger, at der er mulighed for at forny brugsretten til gravstedet, og at henvendelse herom skal ske til menighedsrådet snarest og senest 4 uger før brugsperiodens udløb.

Stk. 3. Hvis indehaveren ikke henvender sig inden svarfristens udløb, sender menighedsrådet en ny påmindelse, hvoraf det fremgår, at hvis menighedsrådet ikke har modtaget ønske om fornyelse af brugsretten til gravstedet inden brugsperiodens udløb, overgår gravstedet til kirkegården, og at indehaveren har ret til - i op til 4 uger efter gravstedets udløbsdato - at fjerne planter og gravminder.

§ 16. Modtager menighedsrådet meddelelse om, at gravstedet ikke ønskes fornyet, underskriver gravstedsindehaveren en erklæring hvoraf fremgår, at gravstedsindehaveren handler på vegne af samtlige brugsberettigede, og at alle er enige om dispositionen.

Stk. 2. Hvis menighedsrådet ikke modtager den i stk. 1, nævnte erklæring, placeres et skilt på gravstedet med oplysning om, at gravstedet er hjemfaldet, og at pårørende kan henvende sig til menighedsrådet. Har ingen henvendt sig efter 1 år, kan gravstedet nedlægges.

G. Gravstedernes vedligeholdelse

§ 17. Menighedsrådet sørger for vedligeholdelsen af kirkegårdens fælles indhegning, arealer og adgangsveje samt eventuelle bygninger på kirkegårdens fællesarealer. Menighedsrådet sørger endvidere for vedligeholdelsen af alle indhegninger i alle afdelinger.

§ 18. For de kommende afdelinger med græs og med mindesmærker som plade i plæne i Afd. IV gælder, at der i forbindelse med erhvervelsen af et gravsted samtidig skal indgås en aftale med menighedsrådet om vedligeholdelsen af gravstedet mod betaling. Det samme gælder i Afd. VI, VII og VIII.

§ 19. Vedligeholdelsen af gravstederne på afdelingerne I, II, III, IV og V påhviler gravstedsindehaveren, medmindre der indgås en aftale med menighedsrådet om vedligeholdelsen af gravstedet mod betaling.

§ 20. Den, der har brugsret til et gravsted, skal sørge for, at gravstedet bliver holdt i sømmelig stand.

Stk. 2. Opfyldes pligten til at holde gravstedet i sømmelig stand ikke, sender menighedsrådet en påmindelse til gravstedsindehaveren om at få bragt forholdet i orden inden 4 uger. Af påmindelsen fremgår, at hvis forholdene ikke bringes i orden, vil gravstedet blive ryddet. Af påmindelsen fremgår endvidere, at menighedsrådet mod betaling kan overtage vedligeholdelsen af gravstedet, og at gravstedsindehaveren skal kontakte menighedsrådet inden fristens udløb, hvis der ønskes indgået en aftale med menighedsrådet om vedligeholdelse.

Stk. 3. Hvis gravstedsindehaveren ikke har bragt forholdene i orden eller henvendt sig ved fristens udløb, sættes et skilt på gravstedet, hvor gravstedsindehaveren opfordres til at henvende sig til menighedsrådet indenfor 4 uger.

Stk. 4. Henvender gravstedsindehaveren sig ikke inden for fristens udløb, kan menighedsrådet rydde gravstedet.

§ 21. Kirkegården hæfter ikke for skader på gravminder, beplantning eller andet på gravstederne, forårsaget af naturbegivenheder, hærværk og vold eller lignende.

H. Takster

§ 22. Takster for erhvervelse og fornyelse af brugsret til gravsteder samt takster for vedligeholdelse af gravsteder og andre ydelser m.v. fremgår af kirkegårdens takstblad, som kan ses på flade-bjergby-sundby-skallerup-kirker.dk

I. Ordensbestemmelser

§ 23.

- 1) Kirkegården er altid åben.
- 2) Kirkegården er et indviet sted, hvor der skal være orden og fred.
- 3) Erhvervsmæssigt og andet arbejde på kirkegården må ikke udføres i gudstjenestetiden, eller under udførelse af kirkelige handlinger .
- 4) De kirkegården tilhørende redskaber sættes efter endt brug på plads.
- 5) Gravstedernes hegn må ikke gennembrydes.
- 6) Hunde må ikke medtages på kirkegården.
- 7) Cykling på kirkegården er ikke tilladt.
- 8) Kørsel med motorkøretøj på kirkegården må kun foregå med menighedsrådets særlige tilladelse.
- 9) Ukrudtsbekæmpende kemiske midler må ikke anvendes på kirkegårdsdige, digefod eller på kirkegården.

TILLÆG TIL KIRKEGÅRDSVEDTÆGTEN:

GRUS:

1)I det omfang, der bruges grusbelægning ved ny-anlæg eller vedligehold af gravsteder, må der kun bruges: Perlegrus (perlesten) 4-8 mm, rød/brune (bakke) farver. Typen efter nærmere anvisning fra graveren. Der må ikke anvendes knust granit med mindre graven er anlagt med knust granit før 2013, hvor bestemmelsen om anvendelse af grus blev vedtaget af MR.

GRAVMINDER:

2)På urnegravsteder med opretstående eller skråtstillede gravsten må højden maximalt være 40 cm og bredden maximalt 60 cm. Gravminder anbragt som plade i plæne skal være 40 cm x 60 cm x 6 cm. Inskriptionen på disse skal være sandblæst eller indhugget. Påsatte bogstaver eller symboler må ikke anvendes.

BUKETTER:

3)På gravsteder i plæner anbringes buketter i dertil indrettede og i forvejen nedsatte vaser. Vaser i plænegravsteder indkøbes via kirkegårdens bestyrelse.

BEPLANTNING AF GRAVSTEDER:

4) Der må ikke plantes træer eller buske på gravstederne uden menighedsrådets tilladelse. Ved beplantning af gravsteder tages hensyn til nabogravsteder.

Menighedsrådet kan kræve, at træer og buske eller anden bevoksning, der er højere end 1,2 m begrænses i højden eller fjernes.

BEGRAVELSESSKIK:

5) Der er mulighed for at erhverve to nabo-kistegravpladser, såfremt en afdød ønskes nedsat efter muslimsk skik, jf. udviklingsplanen 2018. Notat herom indføres i kirkegårds-protokollen.

URNER I KISTEGRAVPLADSER:

6) Der er mulighed for at erhverve en kistegravplads mhp. urnenedsættelse, prisen som for et kistegravsted, fredningstiden som for et urnegravsted.

En kistegravplads kan udlægges med indtil 2 urnegravsteder, hvor der i hvert urnegravsted kan nedsættes op til to ægtefæller, to samlevende eller to familiemedlemmer.

Ved oprettelse af urnegravplads i kistegravsted, sørger indehaver for vedligehold af hele gravstedet indtil udløb af længste fredningsperiode.

Det er ikke tilladt at rejse nye hække på gravstedet.

URNER I KISTEGRAVSTED MED FREDET GRAVMINDE:

7) Vedrørende:

Brug af ikke fredede kistegravsteder, på hvilke der er placeret et fredet gravminde.

Det tillades beslægtede til den/ de afdøde, for hvem det fredede gravminde er rejst, at erhverve og benytte kistegravstedet som urnegravsted/ urnegravsteder. For hver kistegravplads, som gravstedet rummer, kan der udlægges to urnegravsteder. I hvert urnegravsted kan nedsættes en urne – dog to, hvis der er tale om ægtefæller/samlevende.

Ønskes et kistegravsted efter denne bestemmelse erhvervet og benyttet som urnegravsted, betales for erhvervelse af hele kistegravstedet – uanset det faktiske antal af urnegravsteder, der efter erhvervelsen udlægges på det pågældende kistegravsted.

Ud over den hæk eller det hegn, der afgrænser og omkranser gravstedet i dets helhed, er det ikke tilladt at etablere yderligere hækbeplantning eller opsætning af hegn på selve gravstedet .

Placeringen af det fredede gravminde må ikke ændres uden menighedsrådets samtykke. Mindsten på urnegravstederne må maksimalt have målene : "40 cm x 60 cm x 6 cm", og de lægges enten som plade i grus eller på bunddækkende beplantning. Bogstaverne skal være sandblæste eller huggede. Påsatte bogstaver må ikke anvendes.

Det påhviler indehaveren af gravstedet at vedligeholde dette. Hele gravstedet vedligeholdes uanset antallet af udlagte urnegravsteder. Ønskes vedligeholdelsesopgaven varetaget af kirkegårdens personale, betales for vedligeholdelse af hele gravstedet.

Vedtaget i

Sundby Sogns Menighedsråd, den 31-1-2024

Godkendt af _____ Provstiudvalg (dato)

Projektskema til Projektbevillinger

Når menighedsrådet har fået en projektbevilling, skal nedenstående skema skal udfyldes og sendes til godkendelse ved provstiudvalget, før projektet må igangsættes. Der skal vedhæftes et budget over projektet samt relevante bilag som fx tilbud. Husk at der skal indhentes 2 tilbud ved arbejder over 70.000 kr. Ved regnskabsaflægning laves bi-regnskab for alle projektbevillinger.

Menighedsråd:	
Kontaktperson i MR:	
Projekt navn:	
Formål: Hvad søges der midler til og hvorfor?	
Beskrivelse af projektet: Hvordan udmøntes projektet?	
Projektkode i Brandsoft: (Hvert projekt skal oprettes med en kode i Brandsoft)	
Forventet start og slutdato:	
Samlet projektøkonomi: Projektbudget skal vedhæftes.	
Bevilling ifl. budget:	
Har MR egne midler til brug for projektet?	

Ved bevilling bedes oplyst hvilken konto beløbet ønskes indsat på:

Reg.nr.:		Konto nr.:	
----------	--	------------	--

Husk at alle indtægter og udgifter skal bogføres på bevillingstype 2, når der er givet en projektbevilling fra provstiudvalget.

Dato:

Underskrift formand:

Kilde: <https://www.retsinformation.dk/eli/retsinfo/2023/9325>

Budget for kirkekasser

§ 4. Såfremt provstiudvalget ikke har fastsat en budgetproces for provstiets kirkekasser, jf. § 2, anvendes den i stk. 2-6 beskrevne budgetproces.

Stk. 2. Provstiudvalget udmelder foreløbige driftsrammer for kirkekasser til menighedsrådene senest den 15. april. Rammerne skal udmeldes fra Provstiernes Budgetstøttesystem til Økonomiportalen, og kan ledsages af brev til menighedsrådene.

Stk. 3. Menighedsrådene udarbejder og behandler senest den 15. juni budgetbidraget og indfører beslutning herom i menighedsrådets beslutningsprotokol. Menighedsrådene indberetter budgetbidrag for kirkekasserne i Økonomiportalen. Beslutningsprotokollen indlæses snarest muligt, dog senest 7 dage efter mødets afholdelse, i Kirkeportalen.

Stk. 4. Provstiudvalget meddeler senest den 15. september menighedsrådene de endelige driftsrammer, anlægsbevillinger og projektbevillinger for kirkekasserne. Rammerne skal udmeldes fra Provstiernes Budgetstøttesystem til Økonomiportalen, og kan ledsages af brev til menighedsrådene.

Stk. 5. Provstiudvalgets afgørelse om størrelsen af hver enkelt kirkekasses rammebevilling til driftsudgifter, bevilling til anlægsudgifter og bevilling til projekter er endelig.

Stk. 6. Kirkekassernes endelige budget udarbejdes og behandles senest den 15. november, jf. § 3, stk. 2.

Kilde: <https://www.retsinformation.dk/eli/retsinfo/2023/9564>

4.1.4. Projektbevillinger (ikke anlæg)

Projektbevillinger gives til afgrænsede projekter, som ikke falder ind under anlægsdefinitionen jf. punkt 4.1.5 Anlægsbevillinger. Projektet skal kunne afgrænses såvel økonomisk som i tid. Der skal således kunne udarbejdes et budget for projektet, ligesom det skal afsluttes på et nærmere defineret tidspunkt. Hvis der er tale om fortsatte aktiviteter, skal aktiviteten finansieres under driftsrammen. Projektet skal økonomisk have en størrelse som står mål med kravet om særskilt bregnskab for projektet.

Afgrænsningen mellem, hvilke udgifter der kan henføres til projektbevillinger, og hvilke der vedrører driftsramme og anlægsbevilling, foretages af provstiudvalget/budgetudvalget, inden for ovennævnte definition. Da projektbevillinger vedrører projekter af driftskaraktter (i modsætning til anlæg), kan projekter altid gennemføres som projektbevilling. Det er således op til provstiudvalget sammen med menighedsrådene at afgøre hvilket projekter som bør styres jf. reglerne for projektbevillinger. Dette bør med jævne mellemrum drøftes på budgetsamrådet.

Udgifterne til driftsprojekter skal budgetteres inden for de givne projektbevillinger og specificeres i et projektskema som bilag til budgetschemat. Et driftsprojekt kan først igangsættes, når der foreligger et af provstiudvalget/budgetudvalget godkendt projektskema og projektbeskrivelse. Hvis forudsætningerne for en godkendelse af et driftsprojekt ændrer sig væsentligt, så skal menighedsrådet/bestyrelsen forelægge ændringen for provstiudvalget til godkendelse. Det gælder særligt, hvis projektet f.eks. efter indhentning af tilbud viser sig at overskride den godkendte projektbevilling, medmindre overskridelsen kan finansieres indenfor budgettet eller af de frie midler.

Der kan ikke foretages opsparing til projekter finansieret af projektbevilling,

ÅRSREGNSKAB 2023

for Morsø Provstiudvalg

i Morsø Provsti

i Morsø Kommune

Myndighedskode 4466

CVR-nr. 21271004

Årsregnskabet indeholder:

A	Provstiudvalgets erklæring
B	Revisors erklæring
C	Provstiudvalgets forklaringer
D	Anvendt regnskabspraksis
E	Årsregnskab i hovedtal
F	Resultatdisponering og forklaring
G	Finansiel status
H	Årsregnskab på løn, øvrig drift og indtægt
Bilag 1	Oversigt over faste ejendomme
Bilag 2	Kollektregnskab
Bilag 3	Resultatopgørelse og balance på artskontoniveau
Bilag 4	Skyldigt beløb til Lønmodtagernes Feriemidler

Antal vedhæftede biregnskaber: 0

Provstiudvalgets erklæring

Provstiudvalget har behandlet og godkendt årsregnskabet for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2023 for Morsø Provstiudvalg.

Årsregnskabet aflægges i overensstemmelse med regnskabsinstruksen og den til enhver tid gældende lovgivning for de lokale kirkelige myndigheder. Vi anser den valgte regnskabspraksis for hensigtsmæssig og de udøvede regnskabsmæssige skøn for forsvarlige.

Årsregnskabet giver efter vores opfattelse et retvisende billede af provstikassens aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2023 samt resultatet af aktiviteter for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2023 i overensstemmelse med den valgte regnskabspraksis.

Provstiudvalgets forklaringer indeholder efter vores opfattelse en retvisende redegørelse for de forhold, som den omhandler, og beskriver provstikassens væsentligste risici og usikkerhedsfaktorer.

Provstiudvalget har etableret retningslinjer og procedurer, der sikrer, at de dispositioner, der er omfattet af årsregnskabet, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis. Der er endvidere etableret retningslinjer og procedurer, der sikrer, at der tages skyldige økonomiske hensyn ved provstikassens forvaltning, og at oplysningerne i årsregnskabet er dokumenterede og i overensstemmelse med regnskabs-bekendtgørelsen. Det er således vores opfattelse, at der er taget skyldige økonomiske hensyn ved kirkekassens forvaltning.

Årsregnskabet indstilles til stiftsøvrighedens godkendelse

Her indsættes revisorerklæring automatisk ved offentliggørelse

Provstiudvalgets forklaringer til regnskabet:

Regnskabet er overordnet set fint med et samlet forbrug på 86,97 % af budgettet.

Det giver på bundlinjen et overskud efter årets udgang på kr. 370.593,32.

Efter resultatdisponering er der 100.000 kr. på 741150 Præsternes efteruddannelse og 50.000 kr. på 741152 Kirkebussen/Kulturmødet.

Hovedformål 2 - Kirkebygning og sognegård:

Udgifterne dækker leje af og forbrug samt rengøring i provstikontoret. Udgifterne er mindre end budgetteret.

Hovedformål 3 - Kirkelige aktiviteter:

Hovedformålet holder sig samlet inden for budget. Kommentarer til de enkelte konti, der skiller sig ud:

Underformål 3200 - Kirkelig undervisning:

Underformålet holder sig samlet inden for budgettet.

1. Konto 227015 (142,93 %) - afregning til TDC er sat for lavt i budgettet.

2. Konto 228030 (199,75 %) - abonnement på Kristeligt Dagblad er steget, og der er budgetteret for lavt.

Underformål 3300 - Diakonal virksomhed:

Der er brut mindre end budgetteret.

3. Konto 224023 (100,99 %) - beløbet dækker over afregnet årsbidrag for provstiet til Folkekirkens Familiestøtte samt indkøb af foldere.

Underformål 3700 - Foredrags- og mødevirksomhed:

Kirkebussen til Kulturmødet blev ikke til noget, og der er derfor brugt meget mindre end budgetteret i år.

Hovedformål 6 - Administration og fællesudgifter:

Samlet holder hovedformålet sig inden for budgettet.

Underformål 6000 - Fælles formål:

Underformålet er gået 0.46% over budget. Der har bl.a. været ekstra udgifter ifm. ny provstisekretær og en periode med løn til to provstisekretærer.

4. Konto 181810 (101,28 %) - der har været løn til to provstisekretærer i en periode

5. Konto 221025 (269,46 %) - der har været kørsel til provstisekretæruddannelsen.

6. Konto 222010 (235,22 %) - forplejning til møder.

7. Konto 222020 (173,77%) - indkøb til matchedage for at tiltrække nye præster.

8. Konto 224011 (100,08 %) - personalekonsulent er steget.

9. Konto 226510 (186,69 %) - Indkøb af bærbar computer til provstisekretær og indførsel af licenser.

10. Konto 227015 (111,39%) - afregning af TDC er sat for lavt i budgettet.

11. Konto 227055 (163,04 %) - Beløbet dækker over både ekstern regnskabsførers hjælp til årsregnskabet 2022 og bygningssagkyndig til provstesyn. Der er sat for lidt af i budgettet.

12. Konto 227075 - Der har tidligere været bogført finansielle omkostninger på denne konto, som hører hjemme på konto 748030. Jeg har bogført rettelser, så kontoen nu stemmer.

13. Konto 228030 (205,69 %) - Avisabonnementerne er steget, og der er foretaget bogindkøb.

Underformål 6100 - Provstiudvalget

Underformålet er samlet lavere end budgetteret.

14. Konto 222010 (115,86 %) - Beløbet dækker udgift til Visionsdagen.

Underformål 6200 - Personale:

*Der er samlet brugt 210,41 % af det budgetterede på dette underformål.

15. Konto 223810 (419,81 %) - AUB afregnes hvert kvartal. Der har været underbudgetteret fra årets begyndelse.

16. Konto 227070 (206,03 %) - Der har ikke været budgetteret med provstisekretæruddannelse.

Underformål 6400 - Økonomi

*Der er brugt 121,34 % af det budgetterede på dette underformål.

17. Konto 182810 (226,28 %) - der har ikke været budgetteret med, at der skulle ansættes en ny regnskabsfører, som skulle ansætte i et MR.

18. Konto 226520 (115,82 %) - betaling af Brandsoft for kirkekasserne er større end budgetteret.

Provstiuvalget deltager i følgende samarbejder:

Anvendt regnskabspraksis

Hermed følger en beskrivelse af de principper for værdiansættelser, som anvendes i regnskabet.

Årsregnskabet for denne kasse er aflagt i overensstemmelse med Bekendtgørelse af Lov om folkekirkens økonomi og deraf følgende cirkulærer og vejledninger fra Kirkeministeriet. Regnskabet er aflagt på formål.

Generelt om indregning og måling

Ved indregning og måling tages hensyn til forudsigelige risici og tab, der fremkommer, inden årsregnskabet aflægges, og som be- eller afkræfter forhold, der eksisterede på balancedagen.

I resultatopgørelsen indregnes indtægter i takt med, at de indtjenes, imens omkostninger indregnes med de beløb, der vedrører regnskabsåret.

Resultatopgørelsen

Indtægter: Ligningsmidler indregnes i takt med at de modtages i kassen, og de periodiseres, hvor modtagelsen falder uden for regnskabsåret. Andre indtægter indregnes efter faktureringsprincippet.

Omkostninger: Regnskabets omkostninger indregnes i takt med afholdelsen, herunder løn og andre lønafhængige omkostninger samt omkostninger i øvrigt. Regnskabet er udgiftsbaseret og indeholder ikke afskrivninger, idet investeringer i materielle aktiver udgiftsføres ved etableringen/erhvervelsen.

Indtægter (udover den kirkelige ligning) og omkostninger er fordelt på formålene:

- Kirkebygning og sognegård
- Kirkelige aktiviteter
- Kirkegård
- Præsteboliger mv.
- Administration og fællesudgifter

Finansielle poster: Finansielle indtægter og omkostninger indeholder poster fra andre kirkelige institutioner, realkreditter og pengeinstitutioner mv.

Balancen

Materielle anlægsaktiver: Da regnskabet er udgiftsbaseret, er der ikke optaget værdi af ejendomme eller andre materielle aktiver, som kassen måtte eje.

Tilgodehavender: Tilgodehavender er indregnet til nominelt beløb eventuelt med fradrag for nedskrivningen af forventede tab.

Periodeafgrænsning: Periodeafgrænsningsposter omfatter forudbetalte udgifter vedrørende næste regnskabsår samt forud modtagne indtægter (ligningsmidler, bolig- og varmebidrag), der omfatter næste regnskabsår.

Gæld: Langfristet gæld til stiftet eller realkreditinstitutter samt andre finansielle forpligtelser optages til nominel værdi.

	Regnskab 2023	Budget 2023*	Regnskab 2022
1 Fælles indtægter i alt	2.844.247,00	2.844.247,00	2.553.250,00
Øvrig drift i alt	-2.473.653,68	-2.844.247,00	-2.059.184,81
2 Kirkebygning og sognegård	-63.174,07	-143.000,00	-58.744,01
Indtægter	0,00	0,00	0,00
Udgifter, løn	0,00	0,00	0,00
Udgifter, øvrig drift	-63.174,07	-143.000,00	-58.744,01
3 Kirkelige aktiviteter	-419.905,27	-705.000,00	-206.627,38
Indtægter	665.316,66	780.000,00	731.174,70
Udgifter, løn	-641.011,18	-606.000,00	-591.250,22
Udgifter, øvrig drift	-444.210,75	-879.000,00	-346.551,86
4 Kirkegård	0,00	0,00	0,00
Indtægter	0,00	0,00	0,00
Udgifter, løn	0,00	0,00	0,00
Udgifter, øvrig drift	0,00	0,00	0,00
5 Præstebolig mv.	0,00	0,00	0,00
Indtægter	0,00	0,00	0,00
Udgifter, løn	0,00	0,00	0,00
Udgifter, øvrig drift	0,00	0,00	0,00
6 Administration og fællesudgifter	-1.990.574,34	-1.996.247,00	-1.769.265,84
Indtægter	9.999,90	20.000,00	16.650,00
Udgifter, løn	-1.219.059,94	-1.007.000,00	-828.716,96
Udgifter, øvrig drift	-781.514,30	-1.009.247,00	-957.198,88
7 Finansielle poster	0,00	0,00	-24.547,58
Indtægter	0,00	0,00	0,00
Udgifter, løn	0,00	0,00	0,00
Udgifter, øvrig drift	0,00	0,00	-24.547,58
A Resultat af drift	370.593,32	0,00	494.065,19

ANLÆGSBEVILLINGER

Renteindtægter af anlægsopsparing (90)	0,00	0,00	0,00
Salg af anlæg mv. (91)	0,00	0,00	0,00
Ligningsbeløb til anlæg (92+93)	0,00	0,00	0,00
Udgifter Kirkebygning og sognegård ((80)+(81)+(82))	0,00	0,00	0,00
Udgifter Kirkegård ((83)+(84))	0,00	0,00	0,00
Udgifter Præstebolig ((85)+(86)+(87)+(88))	0,00	0,00	0,00
B Resultat af anlæg	0,00	0,00	0,00
C Resultatopgørelse	370.593,32	0,00	494.065,19

* Budgettet er ikke revideret

Resultatdisponering af årets resultat:

OBS! Resultatdisponeringen er opstillet med regnskabsmæssigt fortegn

	Før disponering	Disponering	Efter disponering
741110 Menighedsrådets frie midler	-1.532.453,81	-445.712,28	-1.978.166,09
741150 Præsternes efteruddannelse	-100.000,00	0,00	-100.000,00
741151 Gravernes Erfa-gruppe	-15.761,45	15.761,45	0,00
741152 Kirkebussen/kulturmødet	-50.000,00	0,00	-50.000,00
741153 Teatersalsgudstjeneste	-30.000,00	30.000,00	0,00
742010 Årsafslutningskonto	-399.950,83	399.950,83	0,00

FINANSIEL STATUS:**AKTIVER****Tilgodehavender**

612110-619019 Andre tilgodehavender

Værdipapirer**Likvide beholdninger**

638105 Bank drift og anlæg
 638140-60 Bank- og Girokonti
 638110-19 Ikke-forbrugte 5% midler (PU)

Aktiver i alt**PASSIVER****Egenkapital**

741110 Menighedsrådets frie midler
 741150-59 Frie midler - afgrænsede projekter
 742010 Årsafslutningskonto

Hensættelser

748030-40 Mellemregning 5%-midler (PU)

Lån**Skyldige omkostninger**

951510 Kreditorer
 969010-15 Periodeafgrænsingsposter, forpligtelser
 972010-987220 Anden kortfristet gæld, herunder kollekt og lønde

Passiver i alt

Primo 2023	Ultimo 2023
42.448,26	127.944,99
42.448,26	127.944,99
0,00	0,00
2.649.734,51	5.776.096,14
1.744.087,87	2.562.541,25
22.247,23	55.442,52
883.399,41	3.158.112,37
2.692.182,77	5.904.041,13
-1.757.572,77	-2.128.166,09
-1.532.453,81	-1.978.166,09
-195.761,45	-150.000,00
-29.357,51	0,00
-924.008,63	-2.725.482,62
-924.008,63	-2.725.482,62
0,00	0,00
-10.601,37	-1.050.392,42
0,00	-64.550,50
-64.572,34	-1.039.847,58
53.970,97	54.005,66
-2.692.182,77	-5.904.041,13

Formål

Indtægter

1 Fælles indtægter i alt

10 Ligningsbeløb til drift

Regnskab	Budget	Regnskab	-- Regnskab 2023 heraf --					
			2023	2022	indtægter	Udgifter, løn	udgifter, øvrig drift	
2023	2023	2022						
2.844.247,00	2.844.247,00	2.553.250,00	2.844.247,00	0,00	0,00			
2.844.247,00	2.844.247,00	2.553.250,00	2.844.247,00	0,00	0,00			

Driftsudgifter

2 Kirkebygning og sognegård

24 Kirkekantor (uden for kirke og sognegård)

Regnskab	Budget	Regnskab	-- Regnskab 2023 heraf --				
			2023	2022	indtægter	Udgifter, løn	udgifter, øvrig drift
2023	2023	2022					
-63.174,07	-143.000,00	-58.744,01	0,00	0,00	-63.174,07		
-63.174,07	-143.000,00	-58.744,01	0,00	0,00	-63.174,07		

3 Kirkelige aktiviteter

31 Gudstjeneste og kirkelige handlinger

32 Kirkelig undervisning

33 Diakonal virksomhed

34 Kommunikation

37 Foredrags- og mødevirksomhed

Regnskab	Budget	Regnskab	-- Regnskab 2023 heraf --				
			2023	2022	indtægter	Udgifter, løn	udgifter, øvrig drift
2023	2023	2022					
-26.515,91	-30.000,00	-24.006,00	0,00	-17.000,00	-9.515,91		
-89.719,89	-260.000,00	-23.471,10	665.316,66	-624.011,18	-131.025,37		
-54.572,30	-80.000,00	-56.529,94	0,00	0,00	-54.572,30		
-242.407,17	-260.000,00	-64.037,91	0,00	0,00	-242.407,17		
-6.690,00	-75.000,00	-38.582,43	0,00	0,00	-6.690,00		
-419.905,27	-705.000,00	-206.627,38	665.316,66	-641.011,18	-444.210,75		

4 Kirkegård

I alt

Regnskab	Budget	Regnskab	-- Regnskab 2023 heraf --				
			2023	2022	indtægter	Udgifter, løn	udgifter, øvrig drift
2023	2023	2022					
0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		

5 Præstebolig mv.

I alt

Regnskab	Budget	Regnskab	-- Regnskab 2023 heraf --				
			2023	2022	indtægter	Udgifter, løn	udgifter, øvrig drift
2023	2023	2022					
0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		

6 Administration og fællesudgifter

60 Fælles formål

61 Menighedsrådet/provstiudvalget

62 Personale, inkl. delt medarbejder

64 Økonomi

67 Efteruddannelse

69 Forsikring/Arb. miljørådg./Stiftbidrag (PU)

Regnskab	Budget	Regnskab	-- Regnskab 2023 heraf --				
			2023	2022	indtægter	Udgifter, løn	udgifter, øvrig drift
2023	2023	2022					
-718.160,24	-713.000,00	-756.455,50	9.999,90	-481.709,18	-246.450,96		
-60.411,13	-232.000,00	-126.528,37	0,00	-40.704,10	-19.707,03		
-50.497,93	-24.000,00	-19.557,35	0,00	0,00	-50.497,93		
-962.088,21	-792.247,00	-571.912,96	0,00	-696.646,66	-265.441,55		
-24.623,83	-60.000,00	-130.281,66	0,00	0,00	-24.623,83		
-174.793,00	-175.000,00	-164.530,00	0,00	0,00	-174.793,00		
-1.990.574,34	-1.996.247,00	-1.769.265,84	9.999,90	-1.219.059,94	-781.514,30		

7 Finansielle poster

72 Øvrige renteudgifter

Regnskab	Budget	Regnskab	-- Regnskab 2023 heraf --				
			2023	2022	indtægter	Udgifter, løn	udgifter, øvrig drift
2023	2023	2022					
0,00	0,00	-24.547,58	0,00	0,00	0,00		
0,00	0,00	-24.547,58	0,00	0,00	0,00		

8 Anlægsramme

I alt

Regnskab	Budget	Regnskab	-- Regnskab 2023 heraf --				
			2023	2022	indtægter	Udgifter, løn	udgifter, øvrig drift
2023	2023	2022					
0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		

Bilag 2: Kollektregnskab

Beløb

Bilag 3: Resultatopgørelse og balance på artskontoniveau

OBS! Resultatdisponeringen er opstillet med regnskabsmæssigt fortegn

Kontonavn	Artskontonummer	Beløb
Indtægter		
Indbetalinger og tilskud		
Ordinær ligning		
Kirkelig ligning kommune 1	101810	-2.844.247,00
Ordinær ligning i alt	101800..101815	-2.844.247,00
Ligning til samarbejde under forsøgslovgivning forsøg 3		
Ligning til samarbejde under forsøgslovgivning forsøg 3 i alt	101820..101828	0,00
Tillægsbevilling		
Tillægsbevilling i alt	101830..101836	0,00
Øvrige tilskud		
Øvrige tilskud i alt	101840..101859	0,00
Indbetalinger og tilskud i alt	100000..109999	-2.844.247,00
Salg af varer og tjenesteydelser		
Salg af varer og tjenesteydelser til andre menighedsråd	118065	-665.316,66
Diverse indtægter	118085	-9.999,90
Salg af varer og tjenesteydelser i alt	110000..119999	-675.316,56
Udgifter		
Huslejudgifter		
Husleje	161010	36.000,00
Huslejudgifter i alt	160000..169999	36.000,00
Løn		
Ordinær løn		
Feriepenge	181610	4.693,71
Særlig feriegodtgørelse - 1½ pct.	181620	17.644,25
Udbetaling af særlige feriedage	181630	11.013,56
Løn	181810	1.195.800,20
Ørediff. FLØS	181820	0,30
Seniorordning, udbetaling som løn	181830	2.472,03
Betaling for lånt eller delt personale	182810	378.850,09
Merarbejde	184810	2.243,81
Diæter (A-indkomst)	186810	37.641,00
Honorarer (B-indkomst)	186840	22.082,02
Ordinær løn i alt	180000..186999	1.672.440,97
Pension		
Pension	188310	197.739,60
ATP (arbejdsgiverandel)	188320	6.690,55
Pension i alt	188300..188399	204.430,15
Lønrefusioner		
Refusion for udlånt eller delt personale	188810	-16.800,00
Lønrefusioner i alt	188700..189899	-16.800,00
Lønomkostninger i alt	180000..189999	1.860.071,12
Andre ordinære driftsomkostninger		
Rejser og befordring		
Befordringsgodtgørelse	221025	62.750,91
Ophold og fortæring efter regning	221040	3.797,50
Refusion af udlæg via FLØS	221090	489,00

Bilag 3: Resultatopgørelse og balance på artskontoniveau

OBS! Resultatdisponeringen er opstillet med regnskabsmæssigt fortegn

Kontonavn	Artskontonummer	Beløb
Rejser og befordring	221000..221999	67.037,41
Repræsentation		
Repræsentation intern	222010	35.779,69
Repræsentation ekstern	222020	30.338,84
Repræsentation i alt	222000..222099	66.118,53
Vedligeholdelse		
Vedligeholdelse i alt	223000..223099	0,00
Anskaffelser		
Anskaffelser - inventar og tekniske installationer	223130	-97.465,85
Anskaffelser i alt	223100..223199	-97.465,85
Udgifter vedr. kontor- og kirke drift		
Copydan	223230	663,79
AUB	223810	9.216,29
Presse & Kommunikation	224010	57.564,00
Personalekonsulent	224011	132.104,00
Diakonipræst	224013	14.674,05
Kulturmøde/kirkebussen	224014	6.690,00
Sorggrupper	224016	9.600,00
Gravernetværk	224021	15.297,60
Teatersalsgudtjeneste	224022	9.515,91
Folkekirkens Familiestøtte	224023	30.298,25
Stiftsbidrag	224030	174.793,00
Kontingenter og tilskud til kirkelige organisationer og samarbejder	224510	9.000,00
Varme	225510	6.450,00
Udgifter vedr. kontor- og kirke drift i alt	223200..225599	475.866,89
IT		
Køb af IT, Folkekirkens IT	226510	44.908,92
Køb af IT, ANDRE end Folkekirkens IT	226520	259.628,16
IT i alt	226500..226599	304.537,08
Køb af tjenesteydelser i øvrigt		
Porto og fragt m.v.	227010	92,00
Telefon/internet - datakommunikation	227015	21.969,75
Rengøring efter regning	227035	17.934,38
Annoncering	227045	625,00
Konsulentydelse	227055	103.693,20
Efteruddannelse, kurser, deltagelse i Landsforeningernes årsmøder og dist	227070	62.760,97
Gebyrer	227075	-39.491,73
Diverse tjenesteydelser	227080	183.128,68
Køb af tjenesteydelser i øvrigt i alt	227000..227099	350.712,25
Køb øvrige varer til forbrug		
Kontorudgifter	228010	21.260,30
Undervisningsmaterialer	228020	38.354,65
Abonnementer/bøger/aviser	228030	24.563,99
Indkøb til fortæring	228035	1.934,19
Køb øvrige varer til forbrug i alt	228000..228099	86.113,13
Reguleringer		

Bilag 3: Resultatopgørelse og balance på artskontoniveau

OBS! Resultatdisponeringen er opstillet med regnskabsmæssigt fortegn

Kontonavn	Artskontonummer	Beløb
Reguleringer i alt	229100..229510	0,00
Andre ordinære driftsomkostninger i alt	220000..229999	1.252.919,44
Øvrige poster		
Finansielle indtægter		
Finansielle indtægter		
Finansielle indtægter i alt	250000..259999	0,00
Finansielle udgifter		
Øvrige renteudgifter	269010	-20,32
Finansielle udgifter i alt	260000..269999	-20,32
Ekstraordinære indtægter		
Ekstraordinære indtægter i alt	280000..289999	0,00
Ekstraordinære udgifter		
Ekstraordinære udgifter i alt	290000..299999	0,00
Overførselsindtægter		
Interne folkekirkelige overførselsindtægter		
Interne folkekirkelige overførselsindtægter i alt	330000..339999	0,00
Overførselsudgifter		
Interne folkekirkelige overførselsudgifter		
Interne folkekirkelige overførselsudgifter i alt	430000..439999	0,00
Finansieret af anlægsbevilling		
Finansieret af anlægsbevilling i alt	510000..519989	0,00
Resultatopgørelsen i alt	100000..519999	-370.593,32
Balance		
Aktiver		
Værdipapirer		
Værdipapirer i alt	580000..589999	0,00
Tilgodehavender		
Tilgodehavender hos andre menighedsråd eller provstiudvalg	613040	-0,84
Andre tilgodehavender/udlæg	613050	14.970,83
Diverse forudbetalte omkostninger (periodeafgrænsningskonto)	619010	112.975,00
Tilgodehavender i alt	610000..619999	127.944,99
Likvider		
Bank 7380-7526204 drift og anlæg	638105	2.562.541,25
Bank 7754-1164271 - 5% beløb	638110	2.158.112,37
Bank 7565-1087217 - 5% beløb (låst 3 mdr.)	638111	1.000.000,00
Bank 7380-7552663 Skole-Kirke	638140	55.442,52
Likvider i alt	630000..639999	5.776.096,14
Aktiver i alt	520000..649999	5.904.041,13
Passiver		
Egenkapital		
Menighedsrådets frie midler	741110	-1.978.166,09
Præsternes efteruddannelse	741150	-100.000,00
Kirkebussen/kulturmødet	741152	-50.000,00
Egenkapital i alt	720000..744999	-2.128.166,09
Mellemregning 5%-midler		
Mellemregning 5% beløb - Kommune 1	748030	-2.725.482,62

Bilag 3: Resultatopgørelse og balance på artskontoniveau

OBS! Resultatdisponeringen er opstillet med regnskabsmæssigt fortegn

Kontonavn	Artskontonummer	Beløb
Mellemregning 5%-midler i alt	748030..748099	-2.725.482,62
Hensættelser		
Hensættelser i alt	760000..779999	0,00
Gæld		
Gæld i alt	840000..849999	0,00
Gældsforpligtelser		
Kreditorer	951510	-64.550,50
Diverse skyldige omkostninger (periodeafgrænsningskonto)	969010	-1.039.847,58
Skyldig løn til manuel håndtering	973041	3.406,34
A-skat	978210	-3.277,00
ATP-bidrag (til afregning)	978610	-2.366,70
Feriepenge - merarbejde	978812	0,03
Skyldigt pensionsbidrag - alle kasser	978910	56.242,99
Afstemningskonto A-indkomst (debet)	987110	11.927.295,81
Afstemningskonto A-indkomst (kredit)	987120	-11.927.295,81
Afstemningskonto B-indkomst (debet)	987310	17.000,00
Afstemningskonto B-indkomst (kredit)	987320	-17.000,00
Gældsforpligtelser i alt	950000..989989	-1.050.392,42
Passiver i alt	720000..989999	-5.904.041,13
Balanceposter i alt	580000..999999	0,00

Bilag 4: Skyldigt beløb til Lønmodtagernes Feriemidler

Medarbejdergruppe	Antal medarbejdere	Indbetalt i 2023	Skyldig ultimo 2023
-------------------	-----------------------	------------------	------------------------

Foreløbige budget 2025

Bemærk: Foreløbige rammebeløb udmeldes digitalt. Tal fra dette skema skal ikke bruges!

Menighedsråd	Drift 2025 uden renter	Midl.tid. drift 2025	Midl.tid. drift 2025	Anlæg 2025	Foreløbig udmeld. 2025	Forklaring C	Forklaring D/E
Agerø	276.320,00				276.320,00		
Alsted	497.470,00				497.470,00		
Bjergby	519.210,00				519.210,00		
Ejerslev-Jørsby	812.260,00				812.260,00		
Erslev	549.160,00				549.160,00		
Flade-Skallerup	1.123.285,00				1.123.285,00		
Frøsløv-Møllerup-Outrup-Drøstrup	2.223.910,00	50.000,00	50.000,00		2.323.910,00	Sognestue 2024-26	Aktiviteter 2024-26
Galtrup	623.755,00				623.755,00		
Karby-Tæbring-Rakkeby	1.751.840,00				1.751.840,00		
Ljørslev	512.520,00				512.520,00		
Lødderup-Elsø	1.436.770,00				1.436.770,00		
Nykøbing-Tødsø	7.319.860,00	400.000,00	400.000,00	400.000,00	8.119.860,00	Kirkemusiker 2023-26	Konvert. midler 2023-26
Redsted-Hvidbjerg	1.812.175,00				1.812.175,00		
Sejerslev	734.490,00				734.490,00		
Solbjerg	702.630,00				702.630,00		
Sundby	721.390,00	30.000,00	30.000,00		751.390,00	Aflastning af graver	
Sdr. Dråby	493.910,00				493.910,00		
Vejerslev	957.150,00				957.150,00		
Vester Assels	547.025,00				547.025,00		
Ørding	738.210,00	35.000,00	35.000,00		773.210,00	Gospelkor	
Øster Assels-Blidstrup	1.206.130,00				1.206.130,00		
Øster Jølby	408.280,00				408.280,00		
	25.967.750,00	515.000,00	50.000,00	400.000,00	26.932.750,00		

Morsø Provsti

Morsø Provsti - Kirkeskat 2024				
Udskrivningsgrundlag			3.117.623.000	Overslag 2025
Kirkeskat 1,20%			37.411.000	Overslag 2025
		Udgifter	Indtægter	
Kirkeskat			37.411.000	Overslag 2025
Udligningstilskud			10.271.000	Overslag 2025
Landskirkeskat		4.714.000		Overslag 2025
Kirkekasser, <i>foreløbig udmeldt</i>		26.932.750		
<i>Til budgetønsker</i>		10.000.000		
<u>Reserven</u>				
Uforudsete udgifter		1.000.000		
Pulje?		1.000.000		
Pulje?		761.691		
<u>Provstiudvalgskassen</u>				
<i>Fælles projekter i provstiet:</i>				
Husleje o.l. (formål 2400)	142.200			
Teatersalgudstjeneste (formål 3100)	30.000			
Skole-kirke Samarbejde (formål 32)	265.510			
Folkekirkens Familiestøtte (formål 3300)	380.000			Løn til koordinator
Diakonipræst (formål 3300)	25.000			
Sorggruppe (formål 3300)	25.000			
Presse og kommunikation (3400)	260.000			
Personalekonsulent, IT etc. (formål 6000)	882.500			
PU (formål 6100)	254.600			
Personale (formål 6200)	38.000			
Regnskabsføring (formål 6400)	725.350			
Præsternes efteruddannelse (formål 6700)	50.000			
Gravernetværk (formål 6700)	12.500			
Det bindende stiftsbidrag (formål 6900)	182.899			
	3.273.559	3.273.559		
		47.682.000	47.682.000	
Difference (til midlertidig, PUK-reg., fælles projekter, afdrag lån m.v.)		0		
<i>Mellemregningskonto</i>		-		

MR	Ligningsbeløb	Kirkebygn.	Kirkegård	Præstebolig	Aktiviteter	Adm.	(Grundbeløb 25%)	(Indbyggertal 45%)	(beløb til præst 30%)	Fælles personale	Finansielle poster
Agerø	312.485,05	99.467,62	86.377,22	-	78.545,40	48.094,82	31.858,81	2.218,13	14.017,88	-	-
Alsted	629.515,71	80.158,99	407.413,04	-	82.933,27	59.010,41	31.858,81	10.330,15	16.821,45	-	-
Bjergby	469.769,05	95.873,65	173.813,77	-	128.373,59	71.708,04	31.858,81	18.822,42	21.026,82	-	-
Ejerslev-Jørsby	730.555,58	159.483,03	350.473,68	-	140.394,12	80.204,75	31.858,81	14.703,03	33.642,90	-	-
Erslev	739.316,04	95.396,58	247.020,94	-	304.847,06	92.051,46	31.858,81	39.165,84	21.026,82	-	-
Flade-Skallerup	1.020.568,31	186.666,43	328.731,48	188.077,21	215.295,69	101.797,50	31.858,81	27.885,06	42.053,63	-	-
Frøslev-Møllerup-Outrup-Dr	2.113.265,64	293.741,68	753.037,46	169.974,27	717.297,77	179.214,46	31.858,81	63.248,39	84.107,26	-	-
Galtrup	898.085,51	128.982,60	205.338,47	194.446,27	290.892,36	78.425,81	31.858,81	25.540,18	21.026,82	-	-
Karby-Tæbring-Rakkeby	1.381.391,40	234.928,83	516.459,17	-	522.767,61	107.235,79	31.858,81	47.341,23	28.035,75	-	-
Ljørslev	430.485,35	85.566,07	206.693,51	-	74.186,12	64.039,65	31.858,81	11.154,02	21.026,82	-	-
Lødderup-Elsø	1.519.932,46	159.382,71	688.240,02	120.760,43	425.986,12	125.563,18	31.858,81	51.650,74	42.053,63	-	-
Nykøbing-Tødsø	7.985.503,02	1.398.743,12	1.935.456,82	222.297,36	3.435.483,39	906.334,34	31.858,81	622.153,74	252.321,78	-	87.188,00
Redsted-Hvidbjerg	2.053.880,24	358.804,76	953.518,20	77.876,59	529.942,10	133.738,57	31.858,81	59.826,13	42.053,63	-	-
Sejerslev	1.265.026,73	283.773,48	417.648,62	216.917,25	261.883,29	84.804,09	31.858,81	36.123,83	16.821,45	-	-
Solbjerg	799.444,21	286.205,68	166.253,26	-	269.383,34	77.601,93	31.858,81	24.716,30	21.026,82	-	-
Sundby	801.863,16	88.120,76	401.851,70	-	222.247,49	89.643,21	31.858,81	36.757,58	21.026,82	-	-
Sdr. Dråby	466.226,06	56.223,50	225.321,98	-	121.424,04	63.256,54	31.858,81	14.576,28	16.821,45	-	-
Vejerslev	1.125.058,21	110.415,26	310.967,22	212.899,05	390.296,32	100.480,36	31.858,81	47.594,73	21.026,82	-	-
Vester Assels	408.054,45	81.272,15	169.422,36	-	97.186,18	60.173,77	31.858,81	7.288,14	21.026,82	-	-
Ørding	977.646,46	249.871,47	384.843,51	-	264.188,79	78.742,68	31.858,81	25.857,06	21.026,82	-	-
Øster Assels-Blidstrup	1.554.156,69	152.449,86	506.967,45	-	307.672,11	110.036,27	31.858,81	36.123,83	42.053,63	455.000,00	22.031,00
Øster Jølby	382.737,72	85.516,50	106.239,60	-	99.563,91	91.417,71	31.858,81	38.532,08	21.026,82	-	-
		4.771.044,73	9.542.089,46	1.403.248,45	8.980.790,08	2.803.575,34	700.893,83	1.261.608,90	841.072,60		

MR	Ligningsbeløb	Kirkebygn.	Kirkegård	Præstebolig	Aktiviteter	Adm.	(Grundbeløb 25%)	(Indbyggertal 45%)	(beløb til pastorat 30%)	Fælles personale	Finansielle poster
Agerø	315.989,52	99.467,62	86.377,22	-	78.545,40	51.599,29	31.858,81	2.218,13	17.522,35	-	-
Alsted	633.721,07	80.158,99	407.413,04	-	82.933,27	63.215,77	31.858,81	10.330,15	21.026,82	-	-
Bjergby	475.025,75	95.873,65	173.813,77	-	128.373,59	76.964,75	31.858,81	18.822,42	26.283,52	-	-
Ejerslev-Jørsby	738.966,31	159.483,03	350.473,68	-	140.394,12	88.615,47	31.858,81	14.703,03	42.053,63	-	-
Erslev	744.572,74	95.396,58	247.020,94	-	304.847,06	97.308,17	31.858,81	39.165,84	26.283,52	-	-
Flade-Skallerup	1.031.081,72	186.666,43	328.731,48	188.077,21	215.295,69	112.310,91	31.858,81	27.885,06	52.567,04	-	-
Frøsløv-Møllerup-Outrup-Dr	2.134.292,46	293.741,68	753.037,47	169.974,27	717.297,77	200.241,27	31.858,81	63.248,39	105.134,08	-	-
Galtrup	903.342,21	128.982,60	205.338,47	194.446,27	290.892,36	83.682,51	31.858,81	25.540,18	26.283,52	-	-
Karby-Tæbring-Rakkeby	1.388.400,34	234.928,83	516.459,17	-	522.767,61	114.244,73	31.858,81	47.341,23	35.044,69	-	-
Ljørslev	435.742,05	85.566,07	206.693,51	-	74.186,12	69.296,35	31.858,81	11.154,02	26.283,52	-	-
Lødderup-Elsø	1.530.445,87	159.382,71	688.240,02	120.760,43	425.986,12	136.076,59	31.858,81	51.650,74	52.567,04	-	-
Nykøbing-Tødsø	7.838.315,31	1.398.743,12	1.935.456,82	222.297,36	3.435.483,39	759.146,63	31.858,81	622.153,74	105.134,08	-	87.188,00
Redsted-Hvidbjerg	2.064.393,64	358.804,76	953.518,20	77.876,59	529.942,10	144.251,98	31.858,81	59.826,13	52.567,04	-	-
Sejerslev	1.269.232,10	283.773,48	417.648,62	216.917,25	261.883,29	89.009,46	31.858,81	36.123,83	21.026,82	-	-
Solbjerg	804.700,91	286.205,68	166.253,26	-	269.383,34	82.858,63	31.858,81	24.716,30	26.283,52	-	-
Sundby	807.119,86	88.120,76	401.851,70	-	222.247,49	94.899,91	31.858,81	36.757,58	26.283,52	-	-
Sdr. Dråby	470.431,42	56.223,50	225.321,98	-	121.424,04	67.461,91	31.858,81	14.576,28	21.026,82	-	-
Vejerslev	1.130.314,91	110.415,26	310.967,22	212.899,05	390.296,32	105.737,06	31.858,81	47.594,73	26.283,52	-	-
Vester Assels	413.311,15	81.272,15	169.422,36	-	97.186,18	65.430,47	31.858,81	7.288,14	26.283,52	-	-
Ørding	982.903,17	249.871,47	384.843,51	-	264.188,79	83.999,39	31.858,81	25.857,06	26.283,52	-	-
Øster Assels-Blidstrup	1.564.670,10	152.449,86	506.967,45	-	307.672,11	120.549,68	31.858,81	36.123,83	52.567,04	455.000,00	22.031,00
Øster Jølby	387.994,43	85.516,50	106.239,60	-	99.563,91	96.674,41	31.858,81	38.532,08	26.283,52	-	-
		4.771.044,73	9.542.089,46	1.403.248,45	8.980.790,08	2.803.575,34	700.893,83	1.261.608,90	841.072,60		

MR	Ligningsbeløb	Kirkebygn.	Kirkegård	Præstebolig	Aktiviteter	Adm.	(Grundbeløb 25%)	(Indbyggertal 45%)	(beløb til præst 30%)	Fælles personale	Finansielle poster
Agerø	319.072,45	97.855,01	84.976,84	-	77.271,99	58.968,61	36.408,83	2.534,92	20.024,86	-	-
Alsted	633.500,19	78.859,42	400.807,90	-	81.588,72	72.244,15	36.408,83	11.805,48	24.029,83	-	-
Bjergby	479.564,21	94.319,31	170.995,83	-	126.292,35	87.956,72	36.408,83	21.510,60	30.037,29	-	-
Ejerslev-Jørsby	741.078,49	156.897,43	344.791,67	-	138.118,00	101.271,39	36.408,83	16.802,90	48.059,66	-	-
Erslev	747.976,43	93.849,97	243.016,14	-	299.904,76	111.205,56	36.408,83	44.759,44	30.037,29	-	-
Flade-Skallerup	1.032.226,32	183.640,12	323.401,96	185.028,03	211.805,24	128.350,97	36.408,83	31.867,56	60.074,57	-	-
Frøslev-Møllerup-Outrup-Dr	2.131.535,01	288.979,43	740.828,93	167.218,59	705.668,66	228.839,40	36.408,83	72.281,42	120.149,15	-	-
Galtrup	902.004,97	126.891,48	202.009,44	191.293,84	286.176,31	95.633,91	36.408,83	29.187,79	30.037,29	-	-
Karby-Tæbring-Rakkeby	1.384.059,49	231.120,07	508.086,14	-	514.292,30	130.560,97	36.408,83	54.102,43	40.049,72	-	-
Ljørslev	439.697,88	84.178,84	203.342,51	-	72.983,39	79.193,14	36.408,83	12.747,02	30.037,29	-	-
Lødderup-Elsø	1.527.274,05	156.798,73	677.082,01	118.802,62	419.079,87	155.510,82	36.408,83	59.027,41	60.074,57	-	-
Nykøbing-Tødsø	7.833.378,71	1.376.066,16	1.904.078,45	218.693,39	3.379.786,02	867.566,69	36.408,83	711.008,71	120.149,15	-	87.188,00
Redsted-Hvidbjerg	2.053.865,40	352.987,68	938.059,40	76.614,03	521.350,48	164.853,81	36.408,83	68.370,40	60.074,57	-	-
Sejerslev	1.262.810,06	279.172,83	410.877,55	213.400,51	257.637,54	101.721,64	36.408,83	41.282,97	24.029,83	-	-
Solbjerg	804.831,86	281.565,61	163.557,90	-	265.016,00	94.692,37	36.408,83	28.246,25	30.037,29	-	-
Sundby	809.126,53	86.692,11	395.336,73	-	218.644,33	108.453,36	36.408,83	42.007,24	30.037,29	-	-
Sdr. Dråby	473.533,12	55.311,98	221.668,97	-	119.455,47	77.096,71	36.408,83	16.658,04	24.029,83	-	-
Vejerslev	1.128.805,26	108.625,17	305.925,70	209.447,45	383.968,69	120.838,25	36.408,83	54.392,13	30.037,29	-	-
Vester Assels	417.015,85	79.954,54	166.675,62	-	95.610,56	74.775,14	36.408,83	8.329,02	30.037,29	-	-
Ørding	980.326,45	245.820,46	378.604,28	-	259.905,67	95.996,04	36.408,83	29.549,92	30.037,29	-	-
Øster Assels-Blidstrup	1.111.207,98	149.978,29	498.748,30	-	302.684,02	137.766,38	36.408,83	41.282,97	60.074,57	-	22.031,00
Øster Jølby	397.078,31	84.130,07	104.517,20	-	97.949,74	110.481,29	36.408,83	44.035,17	30.037,29	-	-
		4.693.694,73	9.387.389,46	1.380.498,45	8.835.190,08	3.203.977,32	800.994,33	1.441.789,79	961.193,20		

MR	Ligningsbeløb	Kirkebygn.	Kirkegård	Præstebolig	Aktiviteter	Adm.	(Grundbeløb 55%)	(Indbyggertal 45%)	Fælles personale	Finansielle poster
Agerø	342.738,19	97.855,01	84.976,84	-	77.271,99	82.634,35	80.099,43	2.534,92	-	-
Alsted	653.160,96	78.859,42	400.807,90	-	81.588,72	91.904,92	80.099,43	11.508,48	-	-
Bjergby	493.217,53	94.319,31	170.995,83	-	126.292,35	101.610,04	80.099,43	21.510,60	-	-
Ejerslev-Jørsby	736.709,43	156.897,43	344.791,67	-	138.118,00	96.902,33	80.099,43	16.802,90	-	-
Erslev	761.629,75	93.849,97	243.016,14	-	299.904,76	124.858,87	80.099,43	44.759,44	-	-
Flade-Skallerup	1.015.842,34	183.640,12	323.401,96	185.028,03	211.805,24	111.966,99	80.099,43	31.867,56	-	-
Frøslev-Møllerup-Outtrup	2.055.076,46	288.979,43	740.828,93	167.218,59	705.668,66	152.380,85	80.099,43	72.281,42	-	-
Galtrup	915.658,29	126.891,48	202.009,44	191.293,84	286.176,31	109.287,22	80.099,43	29.187,79	-	-
Karby-Tæbring-Rakkeby	1.387.700,37	231.120,07	508.086,14	-	514.292,30	134.201,86	80.099,43	54.102,43	-	-
Ljørslev	453.351,20	84.178,84	203.342,51	-	72.983,39	92.846,46	80.099,43	12.747,02	-	-
Lødderup-Elsø	1.510.890,08	156.798,73	677.082,01	118.802,62	419.079,87	139.126,84	80.099,43	59.027,41	-	-
Nykøbing-Tødsø	7.756.920,16	1.376.066,16	1.904.078,45	218.693,39	3.379.786,02	791.108,14	80.099,43	711.008,71	-	87.188,00
Redsted-Hvidbjerg	2.037.481,43	352.987,68	938.059,40	76.614,03	521.350,48	148.469,83	80.099,43	68.370,40	-	-
Sejerslev	1.282.470,83	279.172,83	410.877,55	213.400,51	257.637,54	121.382,41	80.099,43	41.282,97	-	-
Solbjerg	818.485,18	281.565,61	163.557,90	-	265.016,00	108.345,68	80.099,43	28.246,25	-	-
Sundby	822.779,84	86.692,11	395.336,73	-	218.644,33	122.106,67	80.099,43	42.007,24	-	-
Sdr. Dråby	493.193,89	55.311,98	221.668,97	-	119.455,47	96.757,48	80.099,43	16.658,04	-	-
Vejerslev	1.142.458,57	108.625,17	305.925,70	209.447,45	383.968,69	134.491,56	80.099,43	54.392,13	-	-
Vester Assels	430.669,16	79.954,54	166.675,62	-	95.610,56	88.428,45	80.099,43	8.329,02	-	-
Ørding	993.979,76	245.820,46	378.604,28	-	259.905,67	109.649,35	80.099,43	29.549,92	-	-
Øster Assels-Blidstrup	1.094.824,01	149.978,29	498.748,30	-	302.684,02	121.382,41	80.099,43	41.282,97	-	22.031,00
Øster Jølby	410.731,63	84.130,07	104.517,20	-	97.949,74	124.134,61	80.099,43	44.035,17	-	-
		4.693.694,73	9.387.389,46	1.380.498,45	8.835.190,08	3.203.977,32	1.762.187,52	1.441.789,79		

MR	Sammenligning				Morsømodel 4	
	Budget 2024	Morsømodel 1	Morsømodel 2	Morsømodel 3		
Agerø	276.320,00	342.738,19	319.072,45	315.989,52	312.485,05	
Alsted	497.470,00	653.160,96	633.500,19	633.721,07	629.515,71	
Bjergby	519.210,00	493.217,53	479.564,21	475.025,75	469.769,05	
Ejerslev-Jørsby	812.260,00	736.709,43	741.078,49	738.966,31	730.555,58	
Erslev	549.160,00	761.629,75	747.976,43	744.572,74	739.316,04	
Flade-Skallerup	1.123.285,00	1.015.842,34	1.032.226,32	1.031.081,72	1.020.568,31	
Frøslev-Møllerup-Outrup-Dr	2.223.910,00	2.055.076,46	2.131.535,01	2.134.292,46	2.113.265,64	
Galtrup	623.755,00	915.658,29	902.004,97	903.342,21	898.085,51	
Karby-Tæbring-Rakkeby	1.751.840,00	1.387.700,37	1.384.059,49	1.388.400,34	1.381.391,40	
Ljørslev	512.520,00	453.351,20	439.697,88	435.742,05	430.485,35	
Lødderup-Eisø	1.436.770,00	1.510.890,08	1.527.274,05	1.530.445,87	1.519.932,46	
Nykøbing-Tødisø	8.357.048,00	7.756.920,16	7.833.378,71	7.838.315,31	7.985.503,02	
Redsted-Hvidbjerg	1.812.175,00	2.037.481,43	2.053.865,40	2.064.393,64	2.053.880,24	
Sejerslev	734.490,00	1.282.470,83	1.262.810,06	1.269.232,10	1.265.026,73	
Solbjerg	702.630,00	818.485,18	804.831,86	804.700,91	799.444,21	
Sundby	721.390,00	822.779,84	809.126,53	807.119,86	801.863,16	
Sdr. Dråby	493.910,00	493.193,89	473.533,12	470.431,42	466.226,06	
Vejerslev	957.150,00	1.142.458,57	1.128.805,26	1.130.314,91	1.125.058,21	
Vester Assels	547.025,00	430.669,16	417.015,85	413.311,15	408.054,45	
Ørding	738.210,00	993.979,76	980.326,45	982.903,17	977.646,46	
Øster Assels-Blidstrup	1.811.161,00	1.094.824,01	1.111.207,98	1.111.207,98	1.111.207,98	
Øster Jølby	408.280,00	410.731,63	397.078,31	387.994,43	382.737,72	
I alt	27.609.969,00	27.609.969,05	27.609.969,04	27.609.969,04	28.064.967,06	
Kirkebygn.	Fremskrivning	M2 kirke & sognegård (25%) + kalkningstillæg (15%) + tillæg for sognegård (30%)+ tillæg for sidste 3 års aktiviteter (30%)	M2 kirke & sognegård (25%) + kalkningstillæg (15%) + tillæg for sognegård (30%)+ tillæg for sidste 3 års aktiviteter (30%)	M2 kirke & sognegård (25%) + kalkningstillæg (15%) + tillæg for sognegård (30%)+ tillæg for sidste 3 års aktiviteter (30%)	M2 kirke & sognegård (25%) + kalkningstillæg (15%) + tillæg for sognegård (30%)+ tillæg for sidste 3 års aktiviteter (30%)	17%
Kirkegård	Fremskrivning	Grundbeløb (10%) + M2 i alt (25%) + M2 byggn. (5%) + M2 gravsteder (30%) + M2 fællesarealer (20%) + begravelser/urnenedsæt. (10%)	Grundbeløb (10%) + M2 i alt (25%) + M2 byggn. (5%) + M2 gravsteder (30%) + M2 fællesarealer (20%) + begravelser/urnenedsæt. (10%)	Grundbeløb (10%) + M2 i alt (25%) + M2 byggn. (5%) + M2 gravsteder (30%) + M2 fællesarealer (20%) + begravelser/urnenedsæt. (10%)	Grundbeløb (10%) + M2 i alt (25%) + M2 byggn. (5%) + M2 gravsteder (30%) + M2 fællesarealer (20%) + begravelser/urnenedsæt. (10%)	34%
Præstebolig	Fremskrivning	M2 hus (50%) + M2 have (25%) + alder/stand (25%)	M2 hus (50%) + M2 have (25%) + alder/stand (25%)	M2 hus (50%) + M2 have (25%) + alder/stand (25%)	M2 hus (50%) + M2 have (25%) + alder/stand (25%)	5%
Adm.	Fremskrivning	fast grundbeløb (55%) + indbyggertal (45%)	Fast grundbeløb (25%)+ indbyggertal (45%) + beløb til præst (30%)	Fast grundbeløb (25%)+ indbyggertal (45%) + beløb til præst (30%)	Fast grundbeløb (25%)+ indbyggertal (45%) + beløb til præst, dvs. mere til Nyk. (30%)	12%/10,38%
Aktiviteter	Fremskrivning	Medlemmer (20%) + antal besøgende til alle aktiviteter (80%)	Medlemmer (20%) + antal besøgende til alle aktiviteter (80%)	Medlemmer (20%) + antal besøgende til alle aktiviteter (80%)	Medlemmer (20%) + antal besøgende til alle aktiviteter (80%)	32%
Fælles personale		455000 kr. til regnskabsfører taget fra PUK - kører det over ligning	455000 kr. til regnskabsfører taget fra PUK - kører det over ligning	455000 kr. til regnskabsfører taget fra PUK - kører det over ligning	455000 kr. til regnskabsfører taget fra PUK - kører det over ligning	0/1,62%

Til Pu.

Fra Redsted- Hvidbjerg, Karby-Tæbring-Rakkeby og Agerø menighedsråd.

Til orientering fra bygge- udvalget, angående udvidelse af kirkehuset i Redsted.

Vi har sendt forespørgsel til PU om en forhåndsgodkendelse, om vi kunne gå videre med sagen. De ville dog have nogle tegninger og et finansieringsforslag, før de ville sige god for beslutningen om en tilbygning ved Redsted kirkehus. Vi syntes det er mange penge ca. 70.000-100.000 kr. at bruge på sagen, uden at vide om sagen bliver godkendt eller afvist.

Derfor blev der på mødet den 18/12 blev der besluttet at undersøge brugen af huset meget nøje. Om hvor tit der har været brug for mere plads og hvor mange gange den er i brug i løbet af ugen. Det er et stort beløb som skal bruges og man vil være sikker på at behovet er til stede. Derfor har vi valgt at sætte projektet i bero indtil vi har undersøgt dette. Der mangler dog et kontor til sogne-og kulturmedarbejderen på nuværende og fremadrettet. Vi tager det op på næste fællesmøde mellem Redsted- Hvidbjerg, Agerø og Karby-Tæbring-Rakkeby menighedsråd, for helt at få klarlagt behovet, og er der flertal og behov går vi videre med sagen.

Årsagen til en eventuel udvidelse skulle ses i forbindelse af opsigelsen af kontoret på Plejehjemmet i Hvidbjerg, det var det Anne Marie Sloth brugte, og en kontor til sogne-og kultur medarbejderen fremadrettet. Vi kunne se Redsted, med de rette faciliteter, som et sted for hele Sydmors, hvis samarbejdet udvikledes yderligere. Hvis vi fortsat skal have en sogne-kultur medarbejder/kordegner, som der er brug for, tænkte vi at faciliteterne skulle være der og dermed mere synlig for menighederne ved at bygge et kontor/et mødelokale mere.

På fællesmødet den 29-1-2024 blev der besluttet at afvente hele præstesituationen og hvad det måtte eventuelt medføre af tiltag/ændringer. PT. fungerer det men med tider for lidt plads til vore arrangementer.

På vegne af byggeudvalget.

Bodil Møller Kristensen

Aalborg Stift

Til Agerø Sogns Menighedsråd

Dato: 23. februar 2024

Akt.nr.: 2815188

Sagsbehandler: AMGI

Agerø Kirke, Morsø Provsti – udskiftning af tag på kor, skib og tårn

Stiftsøvrigheden har behandlet menighedsrådets ansøgning om udskiftning af tag på Agerø Kirkes kor, skib og tårn.

Afgørelse

Stiftsøvrigheden *principgodkender* det af arkitekt Asger Thomsen udarbejdede projekt af den 9. november 2023 med tilhørende tegninger vedrørende udskiftning af tegltag på Agerø Kirke.

For at opnå *endelig godkendelse*, er det en betingelse, at

- der fremsendes et endeligt projekt via provstiudvalget til stiftsøvrighedens afgørelse. Arbejderne må ikke igangsættes, før der foreligger en endelig godkendelse fra stiftsøvrigheden.
- menighedsrådet tager hensyn til den historiske håndværkertradition i overensstemmelse med Nationalmuseets udtalelse. Hvis det er muligt, opfordres menighedsrådet til at tilpasse projektet i overensstemmelse med de historiske håndværkertraditioner.
- menighedsrådet nøje gennemlæser Nationalmuseets og den kgl. bygningsinspektørs udtalelse ift. etablering af undertag og hvilke problemer det kan medføre. Tilføjelsen af undertaget vil ændre tagrummets udseende og vil bl.a. medføre udfordringer med tagets udseende og nødvendiggøre, at man hæver tagfladen med 5-7 cm. *Hvis arkitekten vurderer, at de specielle vejrforhold på Agerø nødvendiggør tilføjelsen af undertaget, vil stiftsøvrigheden ikke modsætte sig dette, så længe de æstetiske udfordringer ved at øge tagfladens højde og bevare tagrummets karakter bliver taget i betragtning i den videre planlægning.*
- menighedsrådet overvejer samme udseende ind mod tagrummet som underlaget for blytage, med ru brædder, der er lagt med en smule afstand, jf. den kgl. bygningsinspektørs udtalelse. Når det kommer til det ydre udseende, anbefales det at vælge en håndlavet eller håndstrøget rød tagsten som model gammel dansk. Det frarådes at vælge en maskinproduceret sten uden bearbejdning af overfladen.
- der laves opmåling af eksisterende forhold og et detailprojekt, hvor arbejdet med tagfod, rygning og inddækninger er beskrevet nøje.
- menighedsrådet redegør for alle materialevalg og følgearbejder samt principielle samlingsmetoder til anvendelse ved istandsættelse af tagværket.
- imprægnering mod borebiller kun sker på de angrebne områder, jf. Nationalmuseets udtalelse. Det ønskes også oplyst, hvilket middel menighedsrådet ønsker anvendt til formålet.

Begrundelse

Stiftsøvrigheden har i sagens anledning indhentet udtalelse af:

- 6. februar 2024 fra den kgl. bygningsinspektør
- 16. januar 2024 fra Nationalmuseet.

./. Udtalelserne vedlægges i kopi.

Udtalelserne er lagt til grund for afgørelsen.

Aalborg Stift

Aalborg Stift

Sagsfremstilling

Agerø Sogns Menighedsråd har via byggesagsmodulet den 23. november 2023 ansøgt om tilladelse til at udskifte taget på Agerø Kirkes kor, skib og tårn. Menighedsrådet har oplyst, at de samlede udgifter til projektet vil beløbe sig til 982.000 kr.

Morsø Provstiudvalg har den 21. december 2024 fremsendt sagen med anbefaling. Provstiudvalget har godkendt en anlægsbevilling til nyt tag i budget 2024.

Gyldighed

Denne afgørelse er gyldig, indtil væsentlige forhold, der er lagt til grund for afgørelsen, ændrer sig.

Retsgrundlag

I henhold til [bekendtgørelse om folkekirkens kirkebygninger og kirkegårde](#) § 2, skal istandsættelse af kirkebygninger, der er over 100 år gamle eller er undergivet særligt tilsyn i henhold til lov om folkekirkens kirkebygninger og kirkegårde kapitel VI, godkendes af stiftsøvrigheden.

Anden lovgivning

Godkendelse fra stiftsøvrigheden fritager ikke menighedsrådet fra at søge andre tilladelser, der er nødvendige efter anden lovgivning, f.eks. byggetilladelse ved kommunen.

Klagevejledning

Afgørelsen kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Med venlig hilsen

Thomas Reinholdt Rasmussen
biskop

Kopi er sendt til (via e-mail):
Morsø Provstiudvalg
Asger Thomsen, arkitekt maa.
Den kgl. bygningsinspektør
Nationalmuseet

16. januar 2024

Sagsnummer:
24/00018

kmaal@km.dk

Aalborg Stift
Thulebakken 1
9000 Aalborg

Forskning og Formidling
Oldtid, Middelalder & Renæssance

FREDERIKSHOLMS KANAL 12
1220 KØBENHAVN K.
SEKRETARIAT TLF +45 41206121
E-MAIL Claus.Rohden.Melin@natmus.dk
DIREKTE TLF +45 41206853

Udskiftning af tegltag på kor, skib og tårn, j.nr. 2023-37145 **Agerø Kirke, Karby Hrd., Thisted Amt**

Nationalmuseet har fra Aalborg Stift modtaget anmodning fra Agerø Sogns Menighedsråd om udtalelse vedr. udskiftning af tegltag på kirkens kor, skib og tårn. Fremsendt er projektmateriale udarbejdet af arkitekt Asger Thomsen 9 november f.a.

Menighedsrådet oplyser, at kirkens tage er slidte og svigter med at opretholde deres vigtigste funktion med at holde regnvand væk fra den underliggende tagkonstruktion. Taget ønskes derfor bringes i forsvarlig stand.

Arkitekten oplyser, at tagkonstruktionen generelt er i god stand. Herudover oplyser denne, at i tagfoden er spærender lukket med mørtel, og at dette hindrer udluftning og giver risiko for skjulte råds-kader. Selve tagbelægningen er præget af alvorlige rusttæring i en stor del af tagbinderne, og understrygningen er slidt og med mange reparationer, omfattende bl.a. fugemasse. Dette har bevirket, at der er sket en opfugtning af en del lægter på alle tagflader.

Arkitekten har projekteret tegltaget demonteret og erstattet af ny tagbelægning på fast undertag. Fremdeles ønskes der monteret vindafstivninger og forankring af tagkonstruktionen til massivt murværk med limankre. Endelig ønskes træværk angrebet af borebiller ønskes også behandlet.

Kirken er opført af arkitekt P. C. Christensen i årene 1907-08, hvilket knytter den til gruppen af nyere danske kirker, som i årtierne omkring år 1900 blev opført på traditionel vis og med brug af traditionelle materialer.

Museet har forståelse for menighedsrådets ønsker og sætter pris på, at problemerne søges afhjulpet med indeværende projekt. Til det fremsendte projektmateriale har Nationalmuseet dog en række bemærkninger:

Først og fremmest hæfter museet sig ved arkitektens ønske om at montere et fast undertag. Museet kan i udgangspunktet ikke anbefale undertag på ældre kirker, da der er tale om bygningsværker, der bør behandles og bevares med respekt for de historiske håndværkstraditioner, de er udtryk for. I den sammenhæng er undertaget en konstruktionsteknisk løsning, som ikke fandt anvendelse før i midten af 1900-tallet. Herudover er det, afhængig af de konkrete forhold, af bevaringshensyn ikke uproblematisk at etablere et undertag. Dels ændrer tagrummet karakter og fremstår ikke længere som et eksempel på godt traditionsbundet håndværk, men mørkt og ubesjælet. Dels rummer oplægning af undertag den æstetiske problematik udvendigt, at tagfladen typisk skal hæves 5-7 cm, og at der i forbindelse hermed skal håndteres gesimser, gavle og inddækning/indforskelling på en visuelt god måde uden at det kommer i konflikt med murværket. Særlige forhold gør sig dog gældende på Agerø, idet vindpåvirkningen er kraftig i det kystnære område kirken er beliggende i. Er det arkitektens vurdering, at problemerne ikke kan løses af anden vej end ved oplægning af undertag, skal museet ikke modsætte sig dette, såfremt der tages hensyn til de æstetiske udfordringer med tagfladens forøgede højde og tagrummets karakter i den videre projektering.

Dernæst er det projekteret montering af limankre og indlimningsbolte i massivt murværk. Hertil skal museet bemærke, at forankringer mellem spær og murkrone, som indebærer nedboring i murkronen er et meget hårdhændede indgreb, der i kraft af de meget dybe huller, der opstår i murværket, vil lave uoprettelig skade på dette. Forankringer af denne karakter skaber tillige en risiko for, at kraftig blæst, storm og deslige, hvor tagkonstruktionen bevæger sig, vil afstedkomme, at ankerstangen vil begynde at arbejde i murværket med svækkelse og dannelse af uoprettelige skader i det underliggende murværk til følge. I tillæg hertil skal det også anføres, at fastgørelse af ankre til murkronen med moderne materialer udviklet til moderne byggeri, er yderst problematisk, da sådanne ikke kan arbejde sammen med de eksisterende traditionelle produkter, og der ikke kan siges noget om langtidsholdbarheden (århundreder) af disse. Endvidere er det ikke præciseret, hvilke produkter der ønskes anvendt, hvilket vanskeliggør en vurdering af deres egnethed. Museet vil således ikke i udgangspunktet kunne anbefale en fiksering af tagkonstruktionen til murkronen.

Endelig ser museet ikke noget til hinder for, at der imprægneres mod borebiller. Det skal dog understreges, at det må kun ske på de angrebne områder, da brugen af midlerne svækker træværket. Herudover bør det også udspecificeres, hvilket middel der ønskes anvendt.

Med ovenstående bemærkninger skal museet anbefale yderligere projektering.

p.N.v.

Med venlig hilsen

Claus Rohden Melin Bagge
Museumsinspektør

Kopi til: Den kongelige bygningsinspektør, kbi@vmb-arkitekter.dk

Aalborg Stift
Thulebakken 1, 9000 Aalborg
Att.: Anna Malena Gilstón

Aarhus den 6. februar 2024

Agerø Kirke, Morsø Provsti
Deres Ref.: 2740352

Vedr. Nyt tag på kor, skib og tårn

Med anmodning om udtalelse har Stiftet den 8. januar 2024 fremsendt ansøgning fra Agerø Sogns Menighedsråd om oplægning af nyt tag på kirkens kor, skib og tårn.

Projektet er udarbejdet af Arkitekt maa Asger Thomsen.
Nationalmuseet har udtalt sig i sagen den 16. januar 2024.

I ansøgningsmaterialet redegøres der for at kirkens tegltage er udtjente idet binderne er angrebet af rust, understrygningen er utæt og repareret med fugemasse, samt at lægterne er opfugtet.

Der foreslås etablering af et nyt tegltag med røde teglsten model gammel dansk oplagt på et fast undertag med pap på hølvede og pløjede brædder. Hertil foreslås der etableret vindafstivning, forankring af gavle og forankring af tagværket i murkronen mod opadrettet vindsug.

Indledningsvist har jeg stor forståelse for menighedsrådets ønsker, men jeg er også grundlæggende enig med Nationalmuseet i forhold til fast undertag. Hvorvidt dette æstetisk og teknisk kan udføres, uden det svækker kirkens fremtoning som en historisk bygning, skal nærmere afklares. I den forbindelse anbefales det arbejde videre med et fast undertag, der ind mod tagrummet har samme udtryk som underlag for blytag med ru brædder oplagt med lidt afstand. Hvad angår det udvendige udtryk anbefales det specifikt at vælge en håndbearbejdet eller håndstrøgen rød tagsten som model gammel dansk, da dette matcher kirken. Det kan ikke anbefales blot at vælge en maskinsten uden bearbejdning af overfladen, da denne vil virke fremmed for den historiske kirkebygning.

I tillæg hertil er det nødvendigt at se en opmåling af eksisterende forhold og et detailprojekt, hvor tagfod, rygning og inddækninger er detailprojekteret. Dette for at sikre, at kirken fremadrettet bevarer et smukt udtryk, der passer til bygningens alder. I den forbindelse ønskes der også en nærmere redegørelse for alle materialevalg og følgearbejder samt principielle samlingsmetoder til anvendelse ved istandsættelse af tagværket.

Stabiliseringsarbejderne ønskes der også en nærmere redegørelse for både i forhold til specifikke behov samt materialer og udførelse.

Medsendte økonomiske overslag giver ikke for nuværende anledning til bemærkninger.

På baggrund af ovenstående anbefales projektet til videre bearbejdning.

Med venlig hilsen

Mette Viuf Larsen
Arkitekt MAA, Kgl. Bygningsinspektør

[Skrivelsen er fremsendt pr. mail til:](#)
Aalborg Stift, kmaal@km.dk
Nationalmuseet, kirkekonsulenter@natmus.dk